ఆంధ్రపత్రిక ★ సారస్వతానుబంధం

1953 సం॥ జూలై 12-వ తేదీ, ఆదివారము

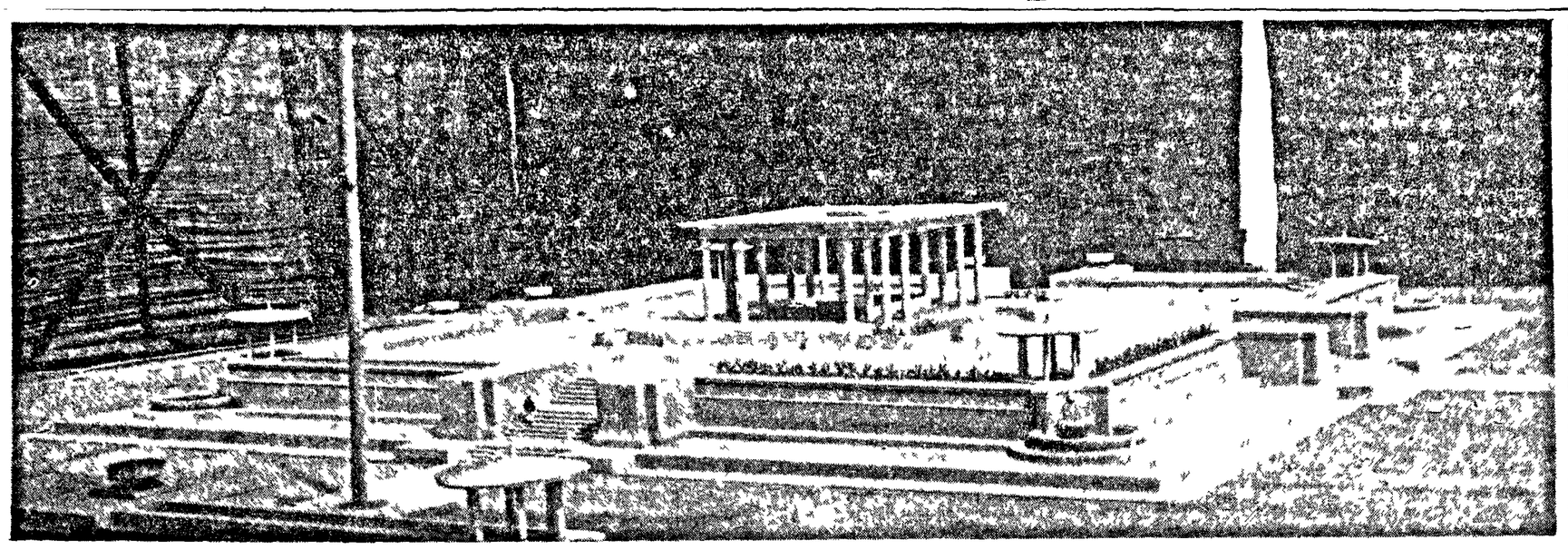

రాజఘాటులో (ఢిల్లీ) నిర్మింప తలపెట్టిన గాంధీమహాత్ముని మహాసమాధి నమూనా, మహాత్మాగాంధీ స్మారకనిధివారు ఈ నమూనాకు ఆమోద ముద్రకూడవేశారు

గాంధీ స్మారకనిధి నిర్వాహకులు

కూడవల్ల వసరించి ఢిల్లీలో రాజఘాట్‌లో మహాత్ముని సమాధివద్ద నెలకొల్పేనిమిత్తం తయారు చేయబడిన్న గాంధీ శిలావిగ్రహంయొక్క నమూనా ఫిరోజ్ షా కోట్లులోని ఎంపైరీ ఆఫీసులో ప్రదర్శింపబడుతున్నది పూజ్య బాపూజీ బోధల కనుగుణంగా, నిరాడంబరంగా, గంభీరంగా ఈ నమూనా తయారుచేయబడింది. గాంధీ స్మారకనిధి సంఘం వారి మూడవప్రకారం కేంద్ర పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖవారు దానిని తయారు చేశారు.

ఈ విగ్రహం తయారుచేయడంలో సంప్రదాయానుగుణమైన ఏ ఒక్క శిల్ప నిర్మాణపద్ధతిని అనుసరించలేదు. అటు తరతరాలనుంచి అనులుగా నున్న శిల్పము, ఇటు ఆధునిక శిల్ప నైపుణ్యం ఇందులో చక్కగా సమన్వయమైనవి తత్ఫలితంగా భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం సమపార్జించిన మహామహుని ఘనతను, భారతదేశపు దౌన్నత్యాన్ని ఈ విగ్రహం చాటుతున్నది

అసలు సమాధియొక్క పవిత్రత చెడకుండా వుంటేనిమిత్తం అది ఇప్పుడున్నచోటనే ఇకముందుకూడా వుంటుంది అయితే ఈ విగ్రహం ఎత్తు వరకు సమాధిఎత్తుకూడా పెంచుతారు ప్రస్తుతం సమాధివద్దనున్న 815 చదరపు టడుగుల వేదిక ఇకముందుకూడా అలాగే వుంటుంది అందులో మార్పు లేమీ చేయబడవు ఈ కొత్త విగ్రహానికికూడా అది ప్రాంగణ వేదికగా నుండగలదు

సమాధి

సమాధి తెల్ల చలువరాతితో నిర్మింపబడుతుంది దానిచుట్టు 21 చదరపు టడుగుల జప్తా వుంటుంది. ఇందులో 18 చదరపు టడుగుల ప్రాంతం బంగపు అయిలుగా వుంటుంది సమాధి వైశాల్యం 9 చదరపు టడుగులు. ఎత్తు 8 అడుగులు సమాధి వైభాగం వైశాల్యం 9 చదరపు టడుగులు దానిమీద అకాశంలోకి మూడే 8 అడుగుల వ్యాసంగల పద్మంనిర్మింపబడుతుంది సమాధిమీద పూజా పుష్పాలు మున్నగునవి పెట్టేందుకువీలుగా సమాధివద్ద తగు ఏర్పాటు చేయబడగలదు. సమాధి వద్దనుంచి దిగువకు దప్పరాళ్లు, వేదికలు నిర్మింపబడుతవి

వద్దనిమిది అడుగుల విడిస్థలానికి అవతల తెల్ల చలువరాతి స్తంభాలు నిర్మిస్తారు సమాధి శిలతలమున్న 49 చదరపు టడుగుల జప్తామీద ఈ స్తంభాలు నిర్మిస్తారు చపాకు జాలుగు వైపులా సంభాలుంటవి వాటిమ్యూ పూలజడ లుంటవి. ఆ సజ్జలవద్దనుంచి సమాధికి మార్గము లుంటవి ఈ స్తంభాలవల్ల యాత్రికులు సమాధిచుటూ ప్రదక్షిణంచేసి సమాధిని భాగాదూరానే అవకాశం వుంటుంది

పెద్ద వేదిక

అసలు పెద్దవేదిక 156 చదరపు టడుగులుంది ఎర్రరాతితో దానిని నిర్మిస్తారు ఇందులో ప్రార్థనా సమాచారాలకొరకు 50 చదరపుటడుగుల మేర ప్రత్యేకింపబడుతుంది ఈ వేదికకు జాలుగువైపులా మెట్లు, వాటిమీద రకరకాల పూలకుండ్లు ఉంటవి జాలుగువైపుల్లా అందమైన ఎర్రరాతి ఫలకాలు నిర్మిస్తారు దీనిచుట్టూ ఎనిమిదడుగుల వెడల్పుగల వేదిక దానిమీద అసనాలు, అందున ఒక పూల పెజ్జ నిర్మింపబడగలవు జాలుగువైపుల్లా గోడలమీద మహాత్ముని జీవితంలోని ముఖ్య సంఘటనలు చెక్కిస్తారు

అసలు వేదికకు, ఇప్పుడున్న వేదికకుపడుమ 200 చదరపుటడుగుల జప్తా నిర్మిస్తారు చెరాలోడ్డుకు ఈ సమాధి వద్దనుంచి రాళ్లుపరిచినదోవ నిర్మిస్తారు ఇక్కడ నిర్మింపబడే గేటుకూడా చాలా నిరాడంబరంగా వుంటుంది

స్తంభాలు, సమాధి తెల్ల చలువరాతితోను పెద్దవేదికను ఎర్రరాతితోను, ఇప్పటి వేదిక మొదలయిన వాటిని పల్లరాతితోను నిర్మిస్తారు జాతి వేరులకూడా చక్కగా చూడదానికి శిలగా విద్యుద్దీపాలు అమర్చబడుతవి ఈ శిలావిగ్రహంయొక్క అందచందాలకు తగినట్లుగానే పూలపెజ్జలు, శిల్పము, పచ్చిక బయళ్ళు మొదలగునవి ఏర్పాటుచేయబడుతవి

కథానిక:

శాంతి

పండిట్ సుదర్శన్ హిందీకథకు అనుకరణ

శ్రీ యం. శ్యామసుందరరావు

వాళ్ళు ముగ్గురు అన్నదమ్ములు భూపాల్ ముగ్గురన్నదమ్ములలోను చిన్నవాడు అతని అన్నలు యిద్దరు జీవితంలో, స్థిరపడిపోయారని చెప్పవచ్చును వాళ్లిద్దరికీ పెళ్లిళ్లు అయినాయి ఉద్యోగం కూడా చేస్తున్నారు ఒక చెప్పు సంసారసాగరం, మరో చెప్పు ఉద్యోగసాగరం ఈ రెండు సాగరాలను యీదటం మిగతావారి జీవితాలలో ఏ విధమైన ఒడిదుడుకులు లేవని చెప్పాలి

ఇక భూపాల్ విషయం ఆలోచించేటయితే- అతనికి సుమారు యిరువై సంవత్సరముల వయసు ఉంటుంది సాధారణంగా మధ్య తరగతి కుటుంబీకులకు యోగ్యమైన చదువు చదివాడు మామూలుగా అయితే ఇక అతని జీవితములో జరగవలసిన పటువంటివి రెండు విషయాలు,అందులో ముఖ్యమైనది వివాహ విషయం

మామూలుగా పండెమ్మిదో ఏడు దగ్గరి నుంచే వివాహ ప్రయత్నాలు జరుగుతుంటాయి కాని భూపాల్‌కు మాత్రము అలాటి ప్రయత్నాలు జరుగలేదు అసలు పిల్లనిస్తామని ఎవరైన వస్తే కదా అలాటి ప్రయత్నాలు జరిగేటందుకు అవకాశం ఉండేది! అతడు మంచి రూపవంతుడే కాకపోతే ఏ విషయాలలో కూడా ఎవ్వరికంటే ఏమాత్రం తీసిపోయాడు. అలాటప్పుడు అతని వంశంలో కోపరము ఎవరు రాకపోవడానికి కారణం తేలాలంటే అతని పూర్వచరిత్రను కొంతవరకు తెలుసుకోవలసి ఉంటుంది

చిన్నప్పుడు అంటే బాల్యకిశోర వయస్సందు భూపాల్ అంత అల్లరిచిల్లరిగా తిరిగేవాడు దురోకడంటూ ఎవడన్నా ఉన్నాడా అనిపిస్తూ ఉండేది వాళ్ళ ఊరిలో అతనిపని ఏమిటంటే ఎల్లప్పుడూ చేతిదిమ్మరిలాగ తిరుగుతూండటమే. అతనికి అలా తిరుగుతూండటమే సరదా అనిపిస్తూఉండేది అందుకనే దినానికి ఇరవైనాలుగు గంటలూ చేటందులో పగపాలు తిరిగి మీద అతడికాలం గడుస్తూండేది భూపాల్‌కు అప్పుడు ఇంట్లో ఉండటం అంటే ఏదో జైలులో ఉన్నట్టనిపిస్తూండేది తిరిగికాలును కలేస్తే ఎలాగ ఉంటుంది మరి అదిగాక కొంచెము—కొంచెమేమి లెండి,—మహాతుర్పాట్రమైన మనిషి తను ఏది అనుంటే అది చేపితీరకం విడిచేరకం అయితే ఎవరేనా చెప్పగలరు కాని కొంకిఘటాలకు ఎవరు నచ్చ చెప్పగలరు అప్పుడప్పుడు భార్యాయింట్లో పెద్దలు కోప్పడు తూండేవాడు ఏమిటా యిది ఊరెంబడి బడి తిరక్కపోతే కొంపలో మార్పొచ్చి ఏదన్నా చదువుకోరాదా" అని, భూపాల్‌ది ఎదురుచెప్పే స్వభావం కాదు కాని తనుమాత్రము మామూలుగానే తన పద్ధతిప్రకారం నడుస్తూండేవాడు ఇంట్లోవాళ్ళు కూడా ఏదో ఒకటి రెండుమార్లు అతన్ని మందలించి చూచారు కాని, ఫలితం ఏమీ అనుపడక పోయ్యేసరికి వాళ్ళు తను ప్రయత్నాలు మానుకొన్నారు కాని అతని తల్లిమాత్రం అతన్ని గురించి ఎక్కువ చింత పడేది "ఏమిట్రా, బాయనా ఈ విధంగా చదువు సంధ్యా అనే మాట తలపెట్టకుండా దేశదిమ్మరిలా తిరుగుతూఉంటే మాపేవాళ్ళు ఏమనుకొంటారురా బాయనా ఏమిటో అన్నంపెట్టక పచ్చి మిగతా అప్పుడంతా యిట్లా తిరుగుతూ ఉంటే బాగు ఏమిటో మనోదిగులుగా ఉంటుందిరా బాయనా! అని అప్పుడప్పుడూ అంటూ ఉండేది అందుకు భూపాల్ కూడ సమాధానం చెప్పతూండేవాడు "ఏం చేసేదమ్మా! నాకదేమిటో యింట్లో ఉండటమంటే ఏదోక్కటేనిపట్లనిపిస్తూంటుంది అందుకనే అట్లా తిరుగుతూంటే హాయిగా ఉన్నట్టుంటుంది, ఈ విధముగానడిచిపోయింది బాల్యకిశోర వయస్సందు అతనికీవితం.

యౌవనం ప్రాప్తించింది చదువు పూర్తిచేశాడు ఇంక తరువాత జీవితం ఎలాగ గడపాలి అనేది అతనికి ఒక సమస్య అయి కూర్చుంది. అతనికి కొంతవయసుకు ఆదైర్య స్వభావం ఎలాగంటే అతడు ఏ పనినీకూడా దానియందు సంపూర్ణ విశ్వాసముతో చేసేవాడుకాదు అతడికి ఎందులోను పూర్తి ప్రవేశంలేదు కాని అన్నిటిలోను కొద్దో గొప్పో పాండిత్యం ఉంది అతడు దేనిని గూర్చి కూడా తీవ్రప్రయత్నము చేసికొన వల్లదీసేవాడుకాదు ఏదైన ఒక విషయాన్ని బాగా పొధవచేసి అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసుకోవానికి పొధ్యమౌతుంది, కాని దాని విషయంలో ఏదైన ఒక చిన్న అడ్డంకిలాగానే అధైర్యపడి దాన్ని వదిలేస్తే దాని పూర్తిజ్ఞానం ఎలా లభ్యపడుతుంది ఎవరికీమాత్రము జీవితం అంటేనే ఎన్నో విధాలైన అడ్డంకులతో కూడిన వ్యవహారం అలాంటప్పుడు చిన్న అడ్డంకులకు భయపడితే జీవితం గడపటము కేవి దుస్సహమౌతుంది పొతది పరిగా యిటువంటి అధైర్యపడేస్వభావం అంగువల్ల అతని కిప్పటివంచే జీవితం అంటే ఒక విధంగా భయం కలుగజాగింది ఏదైనా ఒక వస్తువు, దేవిద్యాసాధనే జీవితం ఒడిదుడుకులు లేకుండా సాగిపోతుందో, అటువంటి వస్తువుయొక్క అధికారి అయినప్పుడు అవ్యక్తి అనుపడేటంత మధురతమంగా జీవితం సురెవరికి అనుపడదు అతి డెమధిపించి జీవితం బాగా జీవితాన్ని మరెవరూ అనుభవించలేరు. అదిన్నూ అటువంటి పంపత్తులవారియందు ఒక విధమైనట్టి ముఖవర్ణస్సుంటుంది. కాని అటువంటి జీవితమే తిరిగి చాడు సుమీలో ఉన్నకళకూడపోయి, ఒకరకమైనటువంటి దీనులు, విధారము పట్టుకొని మనిషిని ఎంతవలుకు కుంగదీయకలదో అంతవలుకు దీనిగాని చదలకు ప్రస్తుతంలో భూపాల్‌కు కూడ ఇట్టి అవస్థే ప్రాప్తించి ఉన్నది అతిన్ను సమాజంగా రూపవంతుడు చాలకాలం వలకు కాలాధ్యాత్ర తెలియక వస్తింపక్కటికి ప్రస్తుతం అతడు కాలధ్యాత్ర బాగా తెలుసుకొన్నాడు ఉద్యోగం పురుషలక్షణం అంటారు కాని భూపాల్ సంవత్సరం క్రితం తన చదువు పూర్తిచేసుకొని తీవ్ర ప్రయత్నాలు అప్పటినుండీ ఉద్యోగం కోసరం చేసినప్పటికి ఫలితం ఏమి పొనకపోయింది కాదు లేదు ఏదో యిదా ఉద్యోగం అనేది లేక మధ్యము తరగతి కుటుంబీకు యువకుడు ఒకడు ఉన్నాడంటే, మనకు తెలుసు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అటువంటివాడికి సంఘంలో ఎంతమాత్రం గౌరవం ఉండేది భూపాల్ చిన్నతనంలో-కాధ్యాత్ర తెలియక ఊరెంబడి తిరిగినే, యిప్పుడు కాధ్యాత్ర తెలిసి కూడ పనిచేసే ఉద్యోగం లేక అదే విధంగా తిరుగుతున్నాడు అప్పటికి యిప్పటికి అతని పనితనంలో ఒకవ్యత్యాసముంది, మిగతా ఎన్నో విషయాలలో అసామ్యము మున్నప్పటికీ, అతనికి అంటే అప్పటికి యిప్పటికి అతనికి కొంప అంటే మహాకోతి అలా కోతపుట్టించడానికి అప్పటిపరిస్థితులు ఇప్పటి పరిస్థితులు వేరు వేరు-అయినప్పటికి నిమఖతిమాత్రంఅలాగేవుండిపోయింది

ఇంతకుముందు చెప్పినట్లుగ అతనిని గురించి ఎవ్వరు పట్టించుకోవాడు కాదు అతనికి తల్లికిమాత్రం ఒకదినములు టూంటేది అసలు భూపాల్‌కు పెళ్ళి అనేదికాదేమోనని అమె భయపడుతూంటేది అప్పుడప్పుడు తనివిషయమై భూపాల్‌తో మాటలాడుతూంటేది. కాని భూపాల్ దేనికమ్మా అందుకోసరంగా నీవు దిగులుపడటం" అని అనేవాడు " నా కు పెళ్లి కాకపోతే బ్రాహ్మణుడుంటే అది కాకుండా మానుతుందా, అసలు మాటుకు నేను ఇంకొకరిమీద ఆధారపడి పొటబోను లోలేనప్పుడు వివాహం చేసుకుని ఆ పెళ్ళి పిల్లను కూడా నాకు జరుగుబాటు చేస్తుండేవాళ్లమీదపడితో యిడం జీవితికి నా విషయం ఎట్లాగఉన్నా కూడ విధి ప్రాప్తి అంటూ ఒకటి ఉన్నదికదా? దానికి అవ్యధామనం ఏమి చెయ్యగలేదు, ఎంతో చెయ్యవలె నమకొన్నప్పటికిని, "కాని అందుకోసరం నీవు ఏమిటో దిగులుపడటము మాత్రం నాకే మాత్రము యిష్టంలేదు " తనిధంగా మాట్లాడేటప్పటికి భూపాల్ తల్లి ఏమీ అనేదికాదు ఆమె అనేదేముంది, ఎవ్వరికీ మాత్రం ఏమి జవాబుంది చెప్పటానికి! భూపాల్‌కు తల్లికంటే యిద్దరు కూడా ఉన్నారు తన తండ్రి ఏదో మామూలు గుమాస్తా గిరిచేసి ప్రస్తుతం ఏందు పైబడ్డందువల్ల విరమించుకుని పింఛను పుచ్చుకుంటున్నాడు అతనికు తన మనుషులు ఎవ్వరి విషయాలలో కూడా జోక్యము కలిగించుకొనే రకముకాదు సాధారణంగా అందరు తండ్రులుమాదిరే ఆయనా ఎలా అంటే అంటపట్టు పోతుంటేవాడు

పరిస్థితులు యిట్లాగ ఉంటూండగా భూపాల్ పెళ్లిప్రస్తావనకొలను గడిచినట్టుగా జాగుకొను మొదలు పెట్టింది. ఇది యిట్లాగఉంటే, ఈమధ్య వాళ్ళకు, భూపాల్‌నుగురించిన విషయాలు ఉబుసుపోక ప్రసంగాలుగా మారినాయి ముఖ్యంగాఆతని వివాహం గురించి వాళ్లు ఏమేమిఅనుకొంటూంటే వాళ్లో వాటిని గురించిన ప్రస్తావన కవసరం అసలు యితరుల విషయాలలో జోక్యం కలిగించుకోవడము అనేది చాలామటుకు ప్రోత్సహించతగ్గ విషయంకాదు అలాంటప్పుడు జోక్యంకలిగించుకోవడమే కాకుండా వాళ్ళను సరిదిద్దుచు హేళన చేయడము కేవి ఎంతి

(8 వ పేజీ చూడుడు)

మానవులేనిర్ణయించుకోవాలి

ప్రపంచంలో మానవజీవన పరిస్థితులు అతి శీఘ్రంగా మారిపోతున్నవి ఈ పరిణామం మనం గమనించడానికి కూడా సాధ్యంకానంత త్వరితగతిని మారుతూంది. ఈ పంచత్సరంలో ఒక జెట్ విమానం 24 గంటలలో ఇండియా నుంచి, గ్రేట్ బ్రిటన్‌కు ప్రయాణం చేయగలిగింది ఈ ప్రయాణాన్నే మరొక ఒక విమానం ప్రథమతః 7 రోజులలో పూర్తిచేసినప్పుడు మనకు కలిగిన ఆశ్చర్యం నేడు మనకు గుర్తులేదు. నేడు 88 ఏళ్ళ వయస్సుగల ఈ వ్యాసకర్తయితే మరింతలో తన తాతగారి విషయ యాత్రానుభవాలను అవక్తితో వింటూ ఉండేవాడు. శైశవ్యపు దీ ముఖద్వారమునుంచి హుగ్లీచాలకి చేరడానికి సుడ్‌ఘోష్ ఆగ్రమించుగా తాను కొన్ని వేలు ప్రయాణంచేసి పట్టు అ తాతగారు చెప్పేవాడు

దూరాల విలువలు

అమెరికా ప్రెసిడెంటుగా యెన్నికైన వ్యక్తి వాషింగ్టన్‌లోనో, న్యూహేవన్ పైర్‌లోనోఉన్న తన ఇల్లు వదులుకుని సర్రుమ ఇంగ్లీషుపై వాకింగ్ చేయకోడానికి అమెరికారాజ్యాంగం వారు నెలలు వ్యవధిఇస్తూంది అమెరికా రాజ్యాంగ రచన జరిగిన సమయంలో అక్కడ ప్రయాణపొడవులు వేయిమైల్ పర్లియా పొడ్రాజ్యాన్ని విస్తరింపజేసిన తీ పూ అరవశతాబ్ది వాటి ప్రయాణపొడవుల స్థితిలోనే ఉండేవి వాడు భూతలప్రయాణ పొధనాలలో సుదూరాలప్పుడే శీఘ్రతమమైనది. వేరియస్ పర్లియా పొడ్రాజ్యాలలోను, జార్జివాషింగ్టన్ వాటి అమెరికాలోను కూడా ఒక పాలిమేరల మధ్య నుంచి (అనగా ఏజియన్ సముద్ర తీరంలోని ఎఫేసస్‌నుంచి) పర్షియా సంస్థానాధిపతి రాజధానికి ప్రయాణం చేయడానికి మూడు నెలలు పట్టేది.

నేడు అమెరికా విస్తీర్ణం బాగా పెరిగిపోయి, అట్లాంటిక్ మహాసముద్ర తీరంనుంచి పసిఫిక్ మహాసముద్రతీరం వరకు వ్యాపించిపోయింది కాని, మూలాన్ని అధిగమించడంలో మానవుడికల శక్తిసామర్థ్యాలనుబట్టే మనం దూరాలకు విలువలు కడుతున్నాం ఆ పృష్ఠాన్ని నేటి అమెరికా పాలిమేరల మధ్య దూరం పర్షియా పొడ్రాజ్యానికి సమకాలికమైన అట్టికా అనే అత్యల్పమైన రాష్ట్రపు పాలిమేరల మధ్య దూరంతో పరిహోల్చదగినది అయింది నేటియస్ రోజులలో ఎథీనియనులు ఒక విధమైన ప్రజాస్వామ్య విధానం ఏర్పరిచుకొన్నారు. వారు తమ ప్రతినిధుల ద్వారా కాక, స్వయంగానే పరిపాలనా వ్యవహారాలలో పాల్గొనేవారు. క్రీ పూ 508 నాటి అట్టికా అత్యల్పరాష్ట్రం అవడంవల్ల, దానిలో మూలమూలల ఉండేవారు కూడా ఒక్కరోజులోనైనా పరిపాలక సభలో ప్రత్యక్షంగా పాల్గొనగలిగేవారు

అమెరికా 1953 లో ఉన్న స్థితిలో కూడా, ఆనాటి అటికాలో వాళ్ళదగినదినవుతూంది మూలమూలల ఉండేవారులు కూడా నేడు ఒక్కరోజులో వాషింగ్టన్ చేరగలుగుతున్నారు జైల్‌హౌస్‌లో ఉండే అమెరికా ప్రెసిడెంట్ గాని, స్ప్రింగ్ ఫీల్డ్ (ఇలినాయిస్) లో గాని, డెన్వర్ (కొలరాడో) లో గాని మకాంపెట్టి ప్రెసిడెంట్ పదవికి పోటీచేయవచ్చు అభ్యర్థిగాని, అమెరికాలో ఏ మూలనున్న ప్రజలనైనా వెళ్లిఉపన్యసించాలంటే, ఒక్కరోజు కన్న ఎక్కువ వ్యవధి అవసరంలేదు. అయితే నేడు మన ప్రయాణాలన్నీ విమానాల్లో సాగుతూఉంటే, క్రీ పూ అరవశతాబ్దినాటి ఆ ఎథీనియనులు కాలిపడక్కనే ప్రయాణం చేసేవారు. అయినా సామాన్య మానవదృష్టికి ఈ బాధలతో నిమిత్తంలేదు ఏ మారు మూలనుండైనా రాజధానికి వెళ్ళడానికి ఒక్కరోజుకాలాన్ని ఎక్కువ పట్టనదే దృష్టిలో, 1953 నాటి అమెరికా విస్తీర్ణం క్రీ పూ 508 నాటి అట్టికా విస్తీర్ణంతో సమానం అవుతూంది

ఒకేగదిలో అమెరికా

ఒకవిధంగా నేటి అమెరికా గ్రీస్లైన్ అట్టికాకంటెను, ప్రిన్స్‌టన్ (న్యూజెర్సీలో) ప్రస్తుతం ఈవ్యాసరచన జరుగుతూన్న ఈచిన్న గదికంటెను కూడా చాలా చిన్నదని చెప్పవచ్చు ఈగదిలోనుంచి కదలకుండా నే ఈరచయిత షికాగోలో విప్లవకను, జెనోక్రాటిక్ పార్టీ కన్వెన్షన్ సందర్భంలో జరుగుతూన్న సంఘటనలన్నింటినీ ప్రత్యక్షం విషయం, కూడా కూడా భాగ్యమౌతున్నది ఈకన్వెన్షన్లలోని విశేషాలను ప్రపంచంలోని ప్రజలంతా తమ ఇళ్ళలోనే రేడియో ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు వింటున్నారు

మానవ వ్యవహారాలలో జరిగిన ఈ నవీన పరిణామం మానవ భూగోళాన్ని కదించివేసింది ప్రపంచంలో ప్రతి ఖండ విస్తీర్ణం, ప్రతిమహా సముద్ర వైశాల్యం సంకుచితమై పోయినవి 1940 వరకు కూడా గొప్ప రాజనీతి కారులోధంగా ఉండిన ఇంగ్లీషు ఛానెల్‌ను నేడు టెలి విమానాలు అత్యల్పకాలంలో దాటివేస్తున్నందు వల్ల, ఇంచుమించు అది అదృశ్యమైపోయినట్టే లెక్కకట్టబడుతున్నది బ్రిటిషువీధుల పరిమాణపు విలువ నేడు ఇంగ్లీష్ ఛానెల్ దీవుల విలువకు దిగజారిపోయింది అలాగే అట్లాంటిక్ సముద్ర విస్తీర్ణపువిలువ లోగడ ఇంగ్లీష్‌ఛానెల్ విలువకూ, ఉత్తరఅమెరికా విలువ పూర్వ బ్రిటిష్‌దీవుల విలువకు దిగజారిపోయినవి నేడు 'ఖండాలు' అనే మాట నిరర్థకం లెరింగ్ జలసంధి పశ్చిమతీరం నుంచి డాకర్ జలసంధి తూర్పుతీరంవరకు అసలు ఉన్నదంతా ఒకఖండంగాను, పసిఫిక్ సముద్ర మొకటే మహాసముద్రంగాను నేడు పరిగణించబడవలసి వున్నది అ పసిఫిక్ సముద్ర విస్తీర్ణానికికూడా ఒకవాడు ఉన్నవిలువ నేడు లేదు

సాంకేతిక విప్లవం

ఈవిధంగా గడచిన 150 సంవత్సరాల్లో మనం కనుగొన్న యాంత్రిక ప్రయాణ పొధనాలు ఈభూతలపు స్వరూప, స్వభావాలను మనం గుర్తుపట్టలేనంత తీవ్రంగా మార్చివేశాయి. ఒకవిధంగా ఇంజనీర్లు సాధించిన ఈ విప్లవకర పరిణామానికి పర్యవసానంగా మానవజీవితంలో ఏవిధమైన పరిణామం కలిగిందో అన్నదీ మనం గ్రహించాలి చరిత్రలో ఇట్టి విప్లవాత్మక పరిణామాలు జరగడానికి ఇదే ప్రథమంకాదు గనుక, లోగడ ఇట్టి పరిణామాల ఫలితాలను గమనిస్తే, ప్రస్తుత పరిణామ ఫలితాలను కూడా కొంతవరకు మనం ఊహించుకోవచ్చును 15 వ శతాబ్దిలో 'పోర్చుగీస్ వారు మహాసముద్రయానం చేయగల నౌకలను కనిపెట్టడంతో వచ్చిన పరిణామం మనకు ఉపకరించవచ్చు అంతకుపూర్వం క్రీ పూ 17 వ శతాబ్దిలో మధ్యఆసియావాసులు గుర్రాలను మచ్చిక చేసి, వాటిచే చక్రాలబళ్ళను లాగించడం మొదలు పెట్టినప్పుడు కూడ ఇట్టి మరొక ప్రముఖపరిణామం సంభవించింది ఈరెండు సాంకేతిక విప్లవ చరిత్రల తుద మొదళ్లన్నీ మనకు తెలుసు గనుక, వాటి పర్యవసానాలను పరిశీలిద్దాం. ప్రయాణ పొధనాలకు సంబంధించిన ప్రతివిప్లవాత్మక పరిణామం సమష్టి జీవితంపై పర్యవసానమేమో, తేలికదానికి హేతుబద్ధతకాకపోతే అట్టి సాంకేతిక విప్లవ ఫలితంగా ఆర్థిక, సైనిక, రాజకీయ రాజ్యాల చారిపడుతూండడం మనం చూస్తున్నాం విమానాలు కనిపెటబడడంతో యూరప్‌లోని జాతీయ రాజ్యాల ప్రాముఖ్యం తగ్గిపోయి అమెరికా, రష్యాలకు ప్రాముఖ్యం హెచ్చింది ఈ విమానయుగంలో రాజ్యపరిమాణం జాతీయ వస్తువులను అతిక్రమించిపోతూంది 20 వ శతాబ్ది మధ్యభాగంలో నేడు ప్రపంచంలో అట్టి అనేకజాతి రాజ్యాలు రెండే కనిపిస్తున్నవి

అణుశక్తి ప్రభావం

కాని, 'దూరాలను మాయం' చేయడంలో అతిశీఘ్రగతిని పరిణామాలు జరుగుతూండడంవల్ల రష్యా, అమెరికాలుమాత్రం ఈ పాటికి తట్టుకోగలవా అనే సందేహంకలుగుతూంది పైగా, మన యుగం కేవలం విమానయుగమే కాదు; అణుశక్తియుగం కూడాను మానవులు అణ్వస్త్రాలను ప్రయోగించే ఈ ప్రపంచంలో జగదేక రాజ్యం కన్న చిన్నది అయిన ఏ రాజ్యమైనా మనగలదా అనే సంశయ మొకటి కూడా కలుగుతూంది విజ్ఞానికి అణుశక్తిని పూర్తిగా అదుపులోకి తెచ్చుకొని, అణువు బాంబును నిరోధించగల శక్తి ఏకప్రపంచ రాజ్యానికిమాత్రమే సాధ్యం అణువుబాంబును నిరోధించగల రాజకీయ వ్యవస్థే జాస్తవంగా మానవజాతి ఆత్మహత్యాకాండను నివారించడానికి తగిన సాధనాలను ప్రసాదించగలదు

చరిత్ర నేడు తుదిఘట్టం ప్రవర్తమాన దశంతో ముందుకు సాగుతూంది దీనినిబట్టి మనం తెల్సుకొనవలసిన దేమిటి ?

ఇటలీ, గ్రీసుల గుణపాఠం

ఇలాంటి సమయంలో పాత చూపులు చూస్తూ కూర్చుంటే జరిగే పైబిల్‌లోని కథలో లాట్ భార్యకు పట్టినదురతి తప్పదనే సంగతి మొదట మనం గ్రహించాలి పదిహేనవశతాబ్ది లోను, 16 వ శతాబ్ది ఆరంభంలోను, ఇటలీలోని నగరరాజ్యాలు జనాభాలోను, సంపదలోను శక్తిసామర్థ్యాలు విశ్వర్యంలోను చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలలో అతిప్రబలంగా ఉండేవి విడివిడిగా వెనీస్, మిలాన్‌లాంటి నగరరాజ్యాలు కొత్తగా పెలుస్తున్న ఫ్రాన్స్, స్పెయిన్‌లవంటి పెద్దపెద్ద జాతీయరాజ్యాలకన్న చాలా చిన్నవే అయినప్పటికి, 1494 లో ఫ్రెంచివారి దండయాత్రను విజయవంతంగలక్షి ఇటలీరాజ్యాలకు లేకపోయినందువల్ల వారికి నూతిన 'సుమ్మకులు' ప్రసాదం హెచ్చివచదని బాగా ప్రచారం అయినతరువాత, ఇక బికమత్యమేమో, అంతరించడమొకటిప్ప ఇటాలియనులకు వేరుమార్గంలేదని 'మాక్యవెల్లీ' అనుడు 'ది ప్రిన్స్' అనే గ్రంథం కడపడి అధ్యాయంలో స్పష్టంగా హెచ్చరించాడు 1527 లో మాక్యవెల్లి చనిపోయాడు 1861 లో పీడ్మాంట్, మిలాన్‌లు కలిసి ఇటలీ జాతీయరాజ్యాన్ని స్థాపించుకొన్నవి. ఈలోగా, ఏకమవడానికి ఇంకా కొన్ని శతాబ్దాలలో మనం బాటిని అర్థం కచ్చాదుతున్న ఇటలీలోని ఇతర భాగాలు ఎప్పటికి వలె విరోపాకు కాకాకొట్టుగాను, కర్మాగారంగాను ఉండడానికి బదులు విరోపాయుద్ధ భూమిగా తయారయి తమ అలసత్వానికితగిన దారుణ దుష్ఫలితాలను అనుభవించినవి. ఇవన్నీ చివరికి ఎలా గూడుకలిపోయినా, ఈ దారుణ పర్యవసానాలను నిలువరించడానికితగిన అదను మాత్రం మీదపెట్టుకొన్నవి అలా కాక, 1498 లోనే ఇటలీ ఏకమయి ఉంటే, అధునికయుగం పొడుగునా పాశ్చాత్య జగత్తులో ఇటలీకి నేటి లేని ప్రాబల్యంఉండేది అల్లాంటిది అలసత్వంగా ఐకమత్యం పాటించనందువల్ల జాతీయరాజ్యాలన్నింటికన్న వెనకబడి, అసలు అట్టి జాతీయ రాజ్యాల భవిష్యత్తే అనుమానగ్రస్తమయే సమయానికిగాని ఏకతను సమకూర్చుకొనలేకపోయింది

ప్రాచీనగ్రీస్ చరిత్రలోని నగరరాజ్యాలచరిత్రకూడా ఇలాగే పరిణమించింది మాక్యవెల్లి ఇటలీ నగరరాజ్యాలకుచేసిన హెచ్చరికలే, అతని తరువాత దూరదృష్టిగల గ్రీక్ రాజనీతిజ్ఞులు, గ్రీక్ నగరరాజ్యాలకుకూడా చేశారు. క్రీస్తుపూర్వం పాల్గవశతాబ్దిలో ఐసోక్రటీస్ అనే ఏథెన్సు పండితుడు అట్టి హెచ్చరిక చేశాడు మూడవ పాక్రాజ్యం గ్రీక్ నగరరాజ్యాలలో ఒక్కొక్కదానిని కబళింపజూచే సమయంలో అయన ఈ హెచ్చరిక చేశాడు అనంతరం క్రీస్తుపూర్వం మూడవశతాబ్దిలో రోమన్ సామ్రాజ్య విస్తరణసమయంలో ఎటోలియన్ ఏజియన్ తిరిగి అట్టి హెచ్చరిక చేశాడు కాని, ఎప్పటికప్పుడే గ్రీకులుకూడా అలసత్వంతో జాగు చేయడంవల్ల, పరస్పరాంగీకారంతో సాధించుకోవలసిన ఏకతను, విజేతలు విడివిడిగా ఆ నగరరాజ్యాలన్నిటినీ జయించడంయూలంగా సమకూర్చ దురదష్టం లోనయారు రోమన్ సామ్రాజ్యానికి లొంగిపోకపోతే బానిసత్వం తప్పనిస్థితి ఏర్పడి, చివరికి అంతా వారికి దాసోహమన్నారు.

చరిత్రచేస్తున్న హెచ్చరిక

ఈ చరిత్రాత్మక సంఘటనలు నేడు మన భవిష్యత్తును గురించి కూడా జోస్యం చెప్తున్నాయి ఈ హెచ్చరికను మనం జాతీయ చెయ్యకపోతే మనభవిష్యత్తు కూడా అట్టి విషాదగాథగానే పరిణమించక తప్పదు అలా కాకపోతే, శాంతిని పడకలు పడుతూంది ఇదే నేటి మనక్షిష్ట తమ సమస్యకు కీలకం నిజానికి మానవుని అంతరమన స్థత్వం కూడా మారకపోదు కాని శాస్త్రవిజ్ఞాన అభ్యుదయంతో పోల్చనప్పుడు మాత్రం అది అత్యల్పంగా కనిపిస్తున్నది మానవ మనస్తత్వంలో ఈ ఉభయ పరిణామాల నడుమగల వ్యత్యాసమే నేడు రాజకీయ వేత్తలకు కొరకరాని కొయ్య అయింది మానవ శాస్త్ర విజ్ఞానంతోపాటు ముందుకు పాకలేకపోతున్న మానవ అంతర మనస్తత్వం అంధ భయాందోళనలలో పూర్తిగా అభివృద్ధి నిరోధక విధానం అవలంభించి, వివాహానికి దారితీయవచ్చు దానిని తిప్పించాలంటే మానవ మనస్తత్వం మెల్లమెల్లగా సాంకేతిక విప్లవ వాతావరణానికి అనుకూలంగానైనా పరుగులతో దైవ విధినుంచి మనం వ్యవధి సంపాదించుకోవాలి

సహన శీలావస్యకత

మానసికంగా ఉత్తర దక్షిణ ధ్రువాలంతా ఎండగాఉన్న అనేక మానవ సంఘాలు నేటి సాంకేతిక విప్లవ ఫలితంగా నేడు పరస్పరం అత్యంతి సన్నిహితంగా కొనిరాబడినవి ఒంటి చక్రపుబండి యుగంలోను, గుర్రపు బగ్గీయుగంలోను, నౌకాయానయుగంలోను కూడా ఈ సంఘాలన్నీ పరస్పరం ఏవిధమైన సంపర్కంలేకుండా విడివిడిగా క

ప్రకటన

ప్రజలకు ఇందుమూలముగ తెలియ జేయునదేమనగా, దక్షిణ రైల్వే మీద ఒత్తులపురం-ములకల చెరువు స్టేషనుల మధ్య 18-6-1953, నం 1144 మార్గాదు రైయిలు నం 8808 గుడ్సు రైయిను డీజలిని ఫలితముగ సంభవించిన ప్రమాదము నుంచి ఏర్పడిన నష్ట పరిహారపు క్లెయిము లన్నియు, 1890 పంపిణీ ఇండియన్ రైల్వేల చట్టము IX యొక్క 82 (బి) సెక్షను క్రింద, ప్రమాదము జరిగిన మూడు నెలల లోపుగ దిగువ తెల్పిన తేదీలలో భద్రపరచి యుండుట కొరకు ఇచ్చిన నష్టపరిహారపు క్లెయిము లన్నియు, దరఖాస్తు చేయవలెను

2. దరఖాస్తులు 1950 పంపిణీపు రైల్వే ప్రమాదముల (పరిహారము) నియంధనల రూలు 11-బి నియమము ననుసరించి యుండవలెను ప్రతి దరఖాస్తునందును తగిన వివరములు తెలుపబడవలెను :-

(1) ఎవరికి గురించి నష్టపరిహారము కోరబడుచున్నదో ఆ మనిషి, ప్రమాదము జరిగిన రైలు బండి యందు ప్రయాణము చేయుచుండెనా,

(2) అట్టి మనిషి పొందిన గాయముల వివరము (చనిపోయినచో చనిపోయిన తేదీ),

(3) గాయపడిన లేక చనిపోయిన మనిషి వయస్సు,

(4) గాయపడిన లేక చనిపోయిన మనిషి యొక్క తెలపతి రాబడి,

(5) ప్రమాద స్థితిలోగల పోయినటి లేక గాయపడినట్టి లేక చెడిపోయి యుండి గల జంతువుల లేక వస్తువుల వివరములు,

(6) నష్టపరిహారము క్లెయిము చేయబడు మొత్తము.

3. ఇట్టి దరఖాస్తు ప్రతియందును దిగువ తెల్పిన క్లెయిము క్లెయిమదారుగారికి దిగువన్నట్టి పోస్టు ద్వారా పంపవలెను లేదా వారికి గాని ఇందుకు గాను వారి అధికారము పొందినట్టి వారి క్రింది ఉద్యోగికి ఎవరికి గాని అర్పించవలెను. అట్లు పంపబడినట్టి లేక అర్పింపబడినట్టి దరఖాస్తు క్లెయిమును అవ్యవధానపరిచేసిన పక్షమున దరఖాస్తు గీటులోను, దరఖాస్తు కాపు ఇరువురికము కలిగి యుండవలెను.

4. దరఖాస్తులో తెలుపబడిన క్లెయిము కాజాలము తనకు తెలిసి నంతవరకు తన కక్షిదారుకు ఉదాత్తమని తెల్పుచు, దరఖాస్తు కాపు చేయుటకు చేయబడిన పరిపాటిలో ఒకటి ప్రతిదరఖాస్తులోను తెల్పి సంతకము చేయవలెను

యన్ నటరాజ నాయర్,
క్లెయిమ్సు కమిషనర్
డోర్ నం. 175/3.
గాంధి రోడ్డు చిత్తూరు.
చిత్తూరు
3-7 1953

శుభవార్త

పిట్‌మన్ ప్రచురణలు PITMAN'S PUBLICATIONS

అన్నిటికీ తక్కువ ధర్మగ మేము తమిళనాడు వ్యాపార పరమైన పత్రికలు ప్రకటింప పంపిణీచేయుచున్నారు పెద్ద మొత్తములను కొనువారికి అత్యధిక శాతపు రుసుములు ఇవ్వబడును

పైగా కొనదలచినవారికి ఆకర్షణీయమైన మూల్య తగ్గింపు ఏర్పాటు కలదు ప్రాయండి:

ఎ. హెచ్. విలర్ అండ్ కో.
249, హరిసన్ రోడ్డు, కోల్కత్తా 1
మరియు ఇతర పిట్‌మన్ & సన్స్ విక్రేతలు, ఇండియాలో ఏ అంగడి

తన నాల్గు పోటీలలో విజయం
మెందెను. మరియు ఛాంపియన్‌షిప్
కప్ గెలచెను.

కాని కొప్ప కి, ఓడిపోతే ఈ ఖ్యాతి గాంచుటకు కారణములు, కాని దీనిలోని సహాయము తన నిత్యము చేయుచు ఆరోగ్యకరమగు ఆహారమే తనకు అవసరమగు అధికశక్తిని తన ఆహారములో గలదు.

తన ఆహారము చేయబడును

రెండు పాళ్లు శుద్ధంచేసి, చేతితో అంటకుండా ఆరోగ్యకరముగ ప్యాక్ చేయబడిన మిశ్రిత వనస్పతి

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

మానవులే నిర్ణయించుకోవాలి

(7 వ పేజీ తరువాయి)

డమే దీనికి హేతువు అంతా ఆ స్థాయికి చేరుకొనగలిగేవరకు, మనకు సాధ్యంకాగల ఉత్తమ రాజకీయ భాంధళ్యం పరస్పర సహజీవన పద్ధతిమాత్రమే మనమంతా ఇంకా పరస్పరం ఎరుగ లేని కొత్త వారంగా నేడున్న ప్రమాద భరితమైన ఈ సమయంలో రష్యా, స్వతంత్రదేశాలు యుద్ధానికి తలపడి నంతగా ఎడంగా ఉండేటట్టు చూడటం మన అందరికీ అత్యవసరం భిన్న భిన్న భావాలు కలవారు, తామంతా ఒక మానవ కుటుంబానికి చెందినవారమని పరస్పరాన్ని గ్రహించగలిగేవరకు ఏదో ఒకరకంగా బండి నడిపించడానికి విశ్వశాంతి సమితి ఉపయోగ పడుతుంది

ఈ లోగా, ఈ భిన్నాభిప్రాయాలలో ఎవరికి వారు తమ్మమ్మాభిప్రాయాలు గలవారందరికీ ఏకకాలంలో సమయత్తి పరచుకొనడానికి ప్రోత్సహించాలి. ఉదాహరణకు బిరాహా అంతా ఏకంకావడానికి ఇప్పుడు తగిన అవకాశాలు కలగకపోతే ఏర్పడింది అయితే ఆ సంఘం పశ్చాత్తాప్తి తప్పి మరణ చేయడం మాత్రంగా అవసరము, అని కోరి ప్రేరితము కూడా అవుతుంది రాజకీయ యోగ్యతే అందులో పశ్చాత్తాప్తికి ప్రధానాకర్షణగా పరిగణించబడాలి

అట్టి సంఘం విస్తృతం చేయబడడానికి అధ్యంతరం చెప్పడం అర్థంలేని పని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలు పని, క్రమంగా అర్హతపొందిన మూడవ ప్రాంతాలన్నిటికి పశ్చాత్తాప్తి మొదలు క్రమంగా విస్తరిల్లే అవకాశం దానికి ఉన్నదని మూడవజాతి క్రమక్రమ రాజకీయ పరిణామము పరిపక్వతకు పరిపక్వతలు ఏర్పడకపోతే అనుచితిగా అంతర్జాతీయ సంఘాన్ని ఏర్పరచడం అనుచితిగా అనుభవం కలిగిస్తుంది. కాని ఇప్పుడు జరిగిన అంతే లేదలం దుఃఖకరమే కానీ, ఒక్కొక్క సమయంలో జరిగిన అనుభవించదగిన వస్తువు మరో రకపు జేదేమోనని ఆ సమీపించే పరిస్థితులు యేర్పడే సూచనలు అస్పష్టంగా అనుపించు మొదలు పెట్టాయి

ఒకవాడు పాతయింట్లో నుంచి దిగి వస్తూంటే ఒక పెద్దమనిషి ఎదురువచ్చి, "అబ్బాయి! మీ యింటో ఎవరైనా పెద్దవారున్నారా?" అని అడిగాడు ఏదో పరధ్యానంగా దిగివస్తున్న భూపాల్, "ఆ! అన్నాడు, పిలవండి వస్తారు" అని ఎక్కడికో పరిగెత్తాడు. ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి ఒక్కడూ మాత్రమే వస్తే భూపాల్ తండ్రి ఇతడు అనుకుని, "ఏదో పని మీద వచ్చారు కదా! ఇదిగో వస్తారు" అని అడిగాడు ఆయన ఈ విధంగా చెప్పాడు "మాది ఏటి అవతల ఓ పల్లెటూరులోనండి మాకు ఒక అడపిల్ల ఉంది దానికి పెళ్ళి చెయ్యాలని చాలరోజులనుంచీ ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. కాని అమట్టు ప్రక్కల ఎవ్వరూ మరియొక పరదేశి పోకపోవడంచేత యిక్కడ ప్రయత్నిస్తానని వచ్చాను మీ చుట్టుప్రక్కల అడిగగా మీ భూపాల్ గారి గురించి చెప్పారు. మీ కేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే——" అని ఆపాడు దానిఅర్థం తెలుసుకున్న భూపాల్ తండ్రి, "అంటే ఏమిటి మీరు అనేది మా భూపాల్‌కిచ్చి పెళ్ళాడ దలచారా మీ ఉద్దేశ్యము" అని అడిగాడు తరతరాలను విధ్వంసం చేసుకోవాలని ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి ఆ మాట తన తండ్రి అప్పుడు భూపాల్ తండ్రి చాలా సంతోషపడ్డాడు. అంతేకాకుండా కాళ్ళయింటికి పాల్‌కు సంబంధం అంటూనచ్చిన మనిషి లేకపోగా, యీ వాడు అటువంటి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చాడంటే ఇక వంశోద్ధారకుడు మనకు కలగనుంది తరువాత అయిన జోపరికి పెళ్లి భార్యతో కాపురభారము చెప్పాడు ఆమెకూడా చాలా సంతోషించింది. ఇదమాత్రి ఆ వచ్చిన శుభవార్త తరతరాలను మనకు ఇచ్చిన సంతోషపడ్డాడు.

ఇప్పుడు కొంతకాలము ఆ పెద్దమనిషి సంజీవి చెప్పాల్సి ఉంది చౌదరి మంచి ధనవంతుడు ఆయనకు ఒక్క కుమార్తె మాత్రమే ఉంది ఇతడు ఇంతకాలం ఎవరికీ పెళ్ళి చేయకపోవడానికి కారణం ఆయనకు కొన్ని కలలు కలలు తుపడు ఎవ్వరూ లేక పోవడం మాత్రమే. ఇక్కడ కొచ్చిన తరువాతకూడా ఆ ఘటనా ప్రక్కల ఉండే వాళ్ళతో మాట్లాడిన తరువాతనే పాల్ కోసం పిల్ల యింటికి వచ్చాడు ఆ యిటుకు పొడుగువాళ్లు ఏమి చెప్పారా తను అనుకొన్న గుణాలు అన్నీ పాల్‌లో ఉన్నాయని పిలిచిన ఆ చౌదరి వారికి ఆ గుణాలు ఏమిటో మనకు తెలియదు గుణాలు పరకటి ఎలా ఉన్నా ఎవడి పిచ్చి వాడికొందంట ఎవో ఆయన అన్నకొన్నాడు పాల్‌కు తన పిల్ల నివ్వాలని, అంటే అంతకు మించిన విధ యాలు ఆలోచన కొత్తగా ఆలోచించాడు అతడు మంచి ధనవంతుడు అంతమంది అతను ఏపనైనా చెయ్యగల అనుకొన్నాడు అది ఎట్లాగనుకున్నా పాల్ కథకు ఒప్పుకున్నాడంటే యీ విధానము జరిగిన్నాళ్ళు వాటే, పాల్ ఒక్కడ్డెవ్వడు మరి ధనవంతుడు కూడా ఆయ్యాడేనన్నమాటే కాని అది అప్పటికే ఎలాగ తెల్పగలము పాల్ కిలేచేసు కుపోవాడు అతడి అభిప్రాయము తెలుసుకోవాలికదా! ఆలోచనలో పడిన అప్పుడుకు ఆక్కడికే వుండిపొమ్మన్నాడు అతడు కూడా "సరే" అన్నాడు

ఫలితదవు అయినతరువాత పాల్ తిరిగివచ్చాడు వచ్చి యింట్లో తనకు తెల్లవారి యింటిముంగిట అనుపడిన వస్తు ఉండటం గమనించాడు. కాని అతనితో ఏమీ మాట్లాడలేదు

భోజనాలు అవి అయినాయి. తరువాత అందరూ పడుకోబోయినట్టు కూర్చున్నారు పాల్ మళ్లీ ఊరిమీదకు వెళ్ళేటప్పుడు అది అందువల్ల పోతూ తు న్నాడు అప్పుడు వాళ్ళమ్మ ఒకటిగా అగమంది. పరే ఎందుకోసమని అగాడు ఆపైన పెళ్లి ప్రస్తావన మొదలెట్ట బడింది. దాన్ని పట్టి పాల్ ఊహించు కొన్నాడు ఆ వచ్చిన మనిషి తనకు పిల్ల నివ్వడానికి వచ్చాడని అతనికి అర్థమయింది మొదటినుంచీ, మనస్సు వివాహంపట్ల సుముఖంగా లేదు పరే ఏదో అయిష్టంతో పెళ్ళాడాడు, కొపకు ముఖ్యమైన అతని అభిప్రాయాన్ని గురించి అడిగాడు అతని తండ్రి, "ఆ యిష్టమేమిటి లోందరలే, నా న్నా" అన్నాడు పాల్ ఖాంతో అంతకుముందు ఎంతో ఉత్సాహంతో అనుకుతున్న పంథ మనలు, ఇల్లు అడి పోయాయి వాళ్ళందరు అనుకుంటూ న్నారు, "ఒప్పుకోక పోతాడా" అని కాని యీ పరూధాతం వాళ్ళను నిశ్చే మలను చేసింది పాల్ తలిదండ్రులకు, తెలుసు, పాల్ ఎవరు చెప్పినా వినే ఘటం కాదని అందువల్ల ఆ పైన వాళ్ళేమీ మాట్లాడలేదు కాని వాళ్ళు తన విధంగా మారంగా ఉండినదు ఆ వచ్చిన చౌదరికి అభిప్రాయాన్ని కలుగ చేసింది తనకు వచ్చిన సంబంధము కు దరదేమోనని కలగకలిగింది కాని తనకు అతడన్నాడు "సరే దానిదేముంది పిల్లనుచూసుకోండి ఆ పైన ప్రయత్నాలు సాధ్యమైతే పొగిండవచ్చు" "ఆపలిప్పుడు అవసరము లేకపోతే పిల్లని చూడాల్సిన అగత్యమేముంది" అన్నాడు పాల్ "ఏనిటోయ్! నీమాట బాగా నీవూనూ ఏదో పెద్దమనిషి చెప్పగూంటే వినకుండాడాను," అన్నాడు ఆ తన తండ్రి-అవసరమన్నాక తనకు న్నా ఈ విషయంలో ఏదో పెద్దలు చెప్పండి అనుపరించి తీరాలన్న ధోరణిలో, అప్పుడు తనకు పాల్ "సరే వాళ్ళు చెప్పారు చేసు వినలేదనే మాటెందుకు మధ్యన ఏదో అందాకాపోయి పిల్లను చూసిన తరువాత నచ్చలేదని చెప్పితే చెడిపోతుంది" ఈ విధంగా ఆలోచించుకొని "సరే మీమాట కాదనటం ఎందుకు,అలాగే కానివ్వండి" అన్నాడు అప్పుడు మళ్లీ అందరూ మెంబరులలో కళ్ళ చేసుకొన మొదలు పెట్టింది అంతటిలో ఆ ప్రస్తావన పట్టిపెట్టారుఅందరున్నూ. యెందుకంటే పెళ్ళిమాటకు చెప్పి పాల్ వయసుటికి చెలిపోయాడు అప్పుడు ఏదో ప్రాద్దుపోయే మాటలు మొదలెట్టాలు సభాసదులు, అధినం అలాగే గడచిపోయింది.

ఆ మరుసాటి రోజునాడు, పాల్, పాల్ తల్లిదండ్రులు అందరూ కలసి చౌదరిగారి యింటికి వెళ్ళవలసివచ్చింది, పెళ్లికూతురుకు తల్లిదండ్రులకు పిల్ల నచ్చింది. మీ కేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే——" అని ఆపాడు చౌదరి అర్థం తెలుసుకున్న భూపాల్ తండ్రి, "అంటే ఏమిటి మీరు అనేది మా భూపాల్‌కిచ్చి పెళ్ళాడ దలచారా మీ ఉద్దేశ్యము" అని అడిగాడు తరతరాలను విధ్వంసం చేసుకోవాలని ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి ఆ మాట తన తండ్రి అప్పుడు పాల్ తండ్రి చాలా సంతోషపడ్డాడు. అంతేకాకుండా కాళ్ళయింటికి పాల్‌కు సంబంధం అంటూనచ్చిన మనిషే లేకపోగా, యీ వాడు అటువంటి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చాడంటే ఇక వంశోద్ధారకుడు మనకు కలగనుంది తరువాత అయిన జోపరికి పెళ్లి భార్యతో కాపురభారము చెప్పాడు ఆమెకూడా చాలా సంతోషించింది. ఇదమాత్రి ఆ వచ్చిన శుభవార్త తరతరాలను మనకు ఇచ్చిన సంతోషము కూడా అయ్యాడేనన్నమాటే కాని అది అప్పటికే ఎలాగ తెల్పగలము పాల్ కిలేచేసు కుపోవాడు అతడి అభిప్రాయము తెలుసుకోవాలికదా! ఆలోచనలో పడిన అప్పుడుకు ఆక్కడికే వుండిపొమ్మన్నాడు అతడు కూడా "సరే" అన్నాడు

ఫలితదవు అయినతరువాత పాల్ తిరిగివచ్చాడు వచ్చి యింట్లో తనకు తెల్లవారి యింటిముంగిట అనుపడిన వస్తు ఉండటం గమనించాడు. కాని అతనితో ఏమీ మాట్లాడలేదు

భోజనాలు అవి అయినాయి. తరువాత అందరూ పడుకోబోయినట్టు కూర్చున్నారు పాల్ మళ్లీ ఊరిమీదకు వెళ్ళేటప్పుడు అది అందువల్ల పోతూ తు న్నాడు అప్పుడు వాళ్ళమ్మ ఒకటిగా అగమంది. పరే ఎందుకోసమని అగాడు ఆపైన పెళ్లి ప్రస్తావన మొదలెట్ట బడింది. దాన్ని పట్టి పాల్ ఊహించు కొన్నాడు ఆ వచ్చిన మనిషి తనకు పిల్ల నివ్వడానికి వచ్చాడని అతనికి అర్థమయింది మొదటినుంచీ, మనస్సు వివాహంపట్ల సుముఖంగా లేదు పరే ఏదో అయిష్టంతో పెళ్ళాడాడు, కొపకు ముఖ్యమైన అతని అభిప్రాయాన్ని గురించి అడిగాడు అతని తండ్రి, "ఆ యిష్టమేమిటి లోందరలే, నా న్నా" అన్నాడు పాల్ ఖాంతో అంతకుముందు ఎంతో ఉత్సాహంతో అనుకుతున్న పంథ మనలు, ఇల్లు అడి పోయాయి వాళ్ళందరు అనుకుంటూ న్నారు, "ఒప్పుకోక పోతాడా" అని కాని యీ పరూధాతం వాళ్ళను నిశ్చే మలను చేసింది పాల్ తలిదండ్రులకు, తెలుసు, పాల్ ఎవరు చెప్పినా వినే ఘటం కాదని అందువల్ల ఆ పైన వాళ్ళేమీ మాట్లాడలేదు కాని వాళ్ళు తన విధంగా మారంగా ఉండినదు ఆ వచ్చిన చౌదరికి అభిప్రాయాన్ని కలుగ చేసింది తనకు వచ్చిన సంబంధము కు దరదేమోనని కలగకలిగింది కాని కొ పకు అతడన్నాడు "సరే దానిదేముంది పిల్లనుచూసుకోండి ఆ పైన ప్రయత్నాలు సాధ్యమైతే పొగిండవచ్చు" "ఆపలిప్పుడు అవసరము లేకపోతే పిల్లని చూడాల్సిన అగత్యమేముంది" అన్నాడు పాల్ "ఏనిటోయ్! నీమాట బాగా నీవూనూ ఏదో పెద్దమనిషి చెప్పగూంటే వినకుండాడాను," అన్నాడు ఆ తన తండ్రి-అవసరమన్నాక తనకు న్నా ఈ విషయంలో ఏదో పెద్దలు చెప్పండి అనుపరించి తీరాలన్న ధోరణిలో, అప్పుడు తనకు పాల్ "సరే వాళ్ళు చెప్పారు చేసు వినలేదనే మాటెందుకు మధ్యన ఏదో అందాకాపోయి పిల్లను చూసిన తరువాత నచ్చలేదని చెప్పితే చెడిపోతుంది" ఈ విధంగా ఆలోచించుకొని "సరే మీమాట కాదనటం ఎందుకు,అలాగే కానివ్వండి" అన్నాడు అప్పుడు మళ్లీ అందరూ మెంబరులలో కళ్ళ చేసుకొన మొదలు పెట్టింది అంతటిలో ఆ ప్రస్తావన పట్టిపెట్టారుఅందరున్నూ. యెందుకంటే పెళ్ళిమాటకు చెప్పి పాల్ వయసుటికి చెలిపోయాడు అప్పుడు ఏదో ప్రాద్దుపోయే మాటలు మొదలెట్టాలు సభాసదులు, అధినం అలాగే గడచిపోయింది.

ఆ మరుసాటి రోజునాడు, పాల్, పాల్ తల్లిదండ్రులు అందరూ కలసి చౌదరిగారి యింటికి వెళ్ళవలసివచ్చింది, పెళ్లికూతురుకు తల్లిదండ్రులకు పిల్ల నచ్చింది. మీ కేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే——" అని ఆపాడు చౌదరి అర్థం తెలుసుకున్న భూపాల్ తండ్రి, "అంటే ఏమిటి మీరు అనేది మా భూపాల్‌కిచ్చి పెళ్ళాడ దలచారా మీ ఉద్దేశ్యము" అని అడిగాడు తరతరాలను విధ్వంసం చేసుకోవాలని ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి ఆ మాట తన తండ్రి అప్పుడు పాల్ తండ్రి చాలా సంతోషపడ్డాడు. అంతేకాకుండా కాళ్ళయింటికి పాల్‌కు సంబంధం అంటూనచ్చిన మనిషే లేకపోగా, యీ వాడు అటువంటి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చాడంటే ఇక వంశోద్ధారకుడు మనకు కలగనుంది తరువాత అయిన జోపరికి పెళ్లి భార్యతో కాపురభారము చెప్పాడు ఆమెకూడా చాలా సంతోషించింది. ఇదమాత్రి ఆ వచ్చిన శుభవార్త తరతరాలను మనకు ఇచ్చిన సంతోషము కూడా అయ్యాడేనన్నమాటే కాని అది అప్పటికే ఎలాగ తెల్పగలము పాల్ కిలేచేసు కుపోవాడు అతడి అభిప్రాయము తెలుసుకోవాలికదా! ఆలోచనలో పడిన అప్పుడుకు ఆక్కడికే వుండిపొమ్మన్నాడు అతడు కూడా "సరే" అన్నాడు

ఫలితదవు అయినతరువాత పాల్ తిరిగివచ్చాడు వచ్చి యింట్లో తనకు తెల్లవారి యింటిముంగిట అనుపడిన వస్తు ఉండటం గమనించాడు. కాని అతనితో ఏమీ మాట్లాడలేదు

భోజనాలు అవి అయినాయి. తరువాత అందరూ పడుకోబోయినట్టు కూర్చున్నారు పాల్ మళ్లీ ఊరిమీదకు వెళ్ళేటప్పుడు అది అందువల్ల పోతూ తు న్నాడు అప్పుడు వాళ్ళమ్మ ఒకటిగా అగమంది. పరే ఎందుకోసమని అగాడు ఆపైన పెళ్లి ప్రస్తావన మొదలెట్ట బడింది. దాన్ని పట్టి పాల్ ఊహించు కొన్నాడు ఆ వచ్చిన మనిషి తనకు పిల్ల నివ్వడానికి వచ్చాడని అతనికి అర్థమయింది మొదటినుంచీ, మనస్సు వివాహంపట్ల సుముఖంగా లేదు పరే ఏదో అయిష్టంతో పెళ్ళాడాడు, కొపకు ముఖ్యమైన అతని అభిప్రాయాన్ని గురించి అడిగాడు అతని తండ్రి, "ఆ యిష్టమేమిటి లోందరలే, నా న్నా" అన్నాడు పాల్ ఖాంతో అంతకుముందు ఎంతో ఉత్సాహంతో అనుకుతున్న పంథ మనలు, ఇల్లు అడి పోయాయి వాళ్ళందరు అనుకుంటూ న్నారు, "ఒప్పుకోక పోతాడా" అని కాని యీ పరూధాతం వాళ్ళను నిశ్చే మలను చేసింది పాల్ తలిదండ్రులకు, తెలుసు, పాల్ ఎవరు చెప్పినా వినే ఘటం కాదని అందువల్ల ఆ పైన వాళ్ళేమీ మాట్లాడలేదు కాని వాళ్ళు తన విధంగా మారంగా ఉండినదు ఆ వచ్చిన చౌదరికి అభిప్రాయాన్ని కలుగ చేసింది తనకు వచ్చిన సంబంధము కు దరదేమోనని కలగకలిగింది కాని కొ పకు అతడన్నాడు "సరే దానిదేముంది పిల్లనుచూసుకోండి ఆ పైన ప్రయత్నాలు సాధ్యమైతే పొగిండవచ్చు" "ఆపలిప్పుడు అవసరము లేకపోతే పిల్లని చూడాల్సిన అగత్యమేముంది" అన్నాడు పాల్ "ఏనిటోయ్! నీమాట బాగా నీవూనూ ఏదో పెద్దమనిషి చెప్పగూంటే వినకుండాడాను," అన్నాడు ఆ తన తండ్రి-అవసరమన్నాక తనకు న్నా ఈ విషయంలో ఏదో పెద్దలు చెప్పండి అనుపరించి తీరాలన్న ధోరణిలో, అప్పుడు తనకు పాల్ "సరే వాళ్ళు చెప్పారు చేసు వినలేదనే మాటెందుకు మధ్యన ఏదో అందాకాపోయి పిల్లను చూసిన తరువాత నచ్చలేదని చెప్పితే చెడిపోతుంది" ఈ విధంగా ఆలోచించుకొని "సరే మీమాట కాదనటం ఎం

శాంతి

(7 వ పేజీ తరువాయి)

పాడుపడో చెప్పనవసరం లేదు నెట్టు మొదట యితిహాసము గురించి హేళన చెయ్యటానికి ఒకరికి ఏమి తుక్కుంది అలాటి అపహాస్యాలు మాట్లాడే వారంతా తమ ప్రతాపం మొహం దాచైతే మాత్రమే బయటపెట్టేరాలు ముఖాముఖిని అలా ప్రకటిస్తే మర్యాదదరగకపోతే కూడా బాగుపడు తెలుసు; అదికాక బాగుపడ్డ ధైర్యం ఏచ్చా మొహం ఎడుకుగా మనకుళ్లో మాటలెత్తేందుకు ముఖ్యంగా యిటు వంటివాళ్ళు అది విషయం చూసిస్తూంటారు అసలైన మనుష్యులు ఎదుట పడ్డప్పుడు పరే, ఎక్కడ ఎట్లాగ ఉన్నా యిటువంటి వాళ్ళపరంగా మనకు అప్రస్తుతము

ఇలా ఇష్టుకూడాలనా, కొంత కాలానికి యింట్లో కూడా కొంత కొంత నట్టుకు మలకగా చూడి మొదలు పెట్టారు భూపాల్‌ను. కాని యింటో అలాగరగ ఎక్కువ కాలమునుపే భూపాల్ జీవితంలో కొలుగు రేఖలు పొడమడాయి మాచలను అనుపడకూడాయి ఇంతమటుకు అతడికి జీవితం అంటే ఒక గడ్డుసమస్యగా, అనుభవించతగిన విషయంగా అనుపిస్తూనుండేది. కాని యిప్పుడు జీవితం అంటే కేవలం దుఃఖమయమే కాదనీ, ఒక్కొక్క సమయంలో జీవితం కంటే అనుభవించతగిన వస్తువు మరో కటి జేదేమోనని ఆ సమీపించే పరిస్థితులు యేర్పడే సూచనలు అస్పష్టంగా అనుపించ మొదలు పెట్టాయి

ఒకవాడు పాతయింట్లో నుంచి దిగి వస్తూంటే ఒక పెద్దమనిషి ఎదురువచ్చి, "అబ్బాయి! మీ యింటో ఎవరైనా పెద్దవారున్నారా?" అని అడిగాడు ఏదో పరధ్యానంగా దిగివస్తున్న భూపాల్, "ఆ! అన్నాడు, పిలవండి వస్తారు" అని ఎక్కడికో పరిగెత్తాడు. ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి ఒక్కడూ మాత్రమే వస్తే భూపాల్ తండ్రి ఇతడు అనుకుని, "ఏదో పని మీద వచ్చారు కదా! ఇదిగో వస్తారు" అని అడిగాడు ఆయన ఈ విధంగా చెప్పాడు "మాది ఏటి అవతల ఓ పల్లెటూరులోనండి మాకు ఒక అడపిల్ల ఉంది దానికి పెళ్ళి చెయ్యాలని చాలరోజులనుంచీ ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. కాని అమట్టు ప్రక్కల ఎవ్వరూ మరియొక పరదేశి పోకపోవడంచేత యిక్కడ ప్రయత్నిస్తానని వచ్చాను మీ చుట్టుప్రక్కల అడిగగా మీ భూపాల్ గారి గురించి చెప్పారు. మీ కేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే——" అని ఆపాడు దానిఅర్థం తెలుసుకున్న భూపాల్ తండ్రి, "అంటే ఏమిటి మీరు అనేది మా భూపాల్‌కిచ్చి పెళ్ళాడ దలచారా మీ ఉద్దేశ్యము" అని అడిగాడు తరతరాలను విధ్వంసం చేసుకోవాలని ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి ఆ మాట తన తండ్రి అప్పుడు భూపాల్ తండ్రి చాలా సంతోషపడ్డాడు. అంతేకాకుండా కాళ్ళయింటికి పాల్‌కు సంబంధం అంటూనచ్చిన మనిషే లేకపోగా, యీ వాడు అటువంటి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చాడంటే ఇక వంశోద్ధారకుడు మనకు కలగనుంది తరువాత అయిన జోపరికి పెళ్లి భార్యతో కాపురభారము చెప్పాడు ఆమెకూడా చాలా సంతోషించింది. ఇదమాత్రి ఆ వచ్చిన శుభవార్త తరతరాలను మనకు ఇచ్చిన సంతోషము కూడా అయ్యాడేనన్నమాటే కాని అది అప్పటికే ఎలాగ తెల్పగలము పాల్ కిలేచేసు కుపోవాడు అతడి అభిప్రాయము తెలుసుకోవాలికదా! ఆలోచనలో పడిన అప్పుడుకు ఆక్కడికే వుండిపొమ్మన్నాడు అతడు కూడా "సరే" అన్నాడు

ఫలితదవు అయినతరువాత పాల్ తిరిగివచ్చాడు వచ్చి యింట్లో తనకు తెల్లవారి యింటిముంగిట అనుపడిన వస్తు ఉండటం గమనించాడు. కాని అతనితో ఏమీ మాట్లాడలేదు

భోజనాలు అవి అయినాయి. తరువాత అందరూ పడుకోబోయినట్టు కూర్చున్నారు పాల్ మళ్లీ ఊరిమీదకు వెళ్ళేటప్పుడు అది అందువల్ల పోతూ తు న్నాడు అప్పుడు వాళ్ళమ్మ ఒకటిగా అగమంది. పరే ఎందుకోసమని అగాడు ఆపైన పెళ్లి ప్రస్తావన మొదలెట్ట బడింది. దాన్ని పట్టి పాల్ ఊహించు కొన్నాడు ఆ వచ్చిన మనిషి తనకు పిల్ల నివ్వడానికి వచ్చాడని అతనికి అర్థమయింది మొదటినుంచీ, మనస్సు వివాహంపట్ల సుముఖంగా లేదు పరే ఏదో అయిష్టంతో పెళ్ళాడాడు, కొపకు ముఖ్యమైన అతని అభిప్రాయాన్ని గురించి అడిగాడు అతని తండ్రి, "ఆ యిష్టమేమిటి లోందరలే, నా న్నా" అన్నాడు పాల్ ఖాంతో అంతకుముందు ఎంతో ఉత్సాహంతో అనుకుతున్న పంథ మనలు, ఇల్లు అడి పోయాయి వాళ్ళందరు అనుకుంటూ న్నారు, "ఒప్పుకోక పోతాడా" అని కాని యీ పరూధాతం వాళ్ళను నిశ్చే మలను చేసింది పాల్ తలిదండ్రులకు, తెలుసు, పాల్ ఎవరు చెప్పినా వినే ఘటం కాదని అందువల్ల ఆ పైన వాళ్ళేమీ మాట్లాడలేదు కాని వాళ్ళు తన విధంగా మారంగా ఉండినదు ఆ వచ్చిన చౌదరికి అభిప్రాయాన్ని కలుగ చేసింది తనకు వచ్చిన సంబంధము కు దరదేమోనని కలగకలిగింది కాని కొ పకు అతడన్నాడు "సరే దానిదేముంది పిల్లనుచూసుకోండి ఆ పైన ప్రయత్నాలు సాధ్యమైతే పొగిండవచ్చు" "ఆపలిప్పుడు అవసరము లేకపోతే పిల్లని చూడాల్సిన అగత్యమేముంది" అన్నాడు పాల్ "ఏనిటోయ్! నీమాట బాగా నీవూనూ ఏదో పెద్దమనిషి చెప్పగూంటే వినకుండాడాను," అన్నాడు ఆ తన తండ్రి-అవసరమన్నాక తనకు న్నా ఈ విషయంలో ఏదో పెద్దలు చెప్పండి అనుపరించి తీరాలన్న ధోరణిలో, అప్పుడు తనకు పాల్ "సరే వాళ్ళు చెప్పారు చేసు వినలేదనే మాటెందుకు మధ్యన ఏదో అందాకాపోయి పిల్లను చూసిన తరువాత నచ్చలేదని చెప్పితే చెడిపోతుంది" ఈ విధంగా ఆలోచించుకొని "సరే మీమాట కాదనటం ఎం

గ్యాన్నిగురించి ఇంకా కొంతకాలం క్రిద్ధపరిహారకపడ్డారు. ప్రయాణాలలో పాలాలపల్లకీని, పరిపాలకుల్లకాని దెబ్బలుతిగిలే మూపలలున్నవి పుటుం బంలో పలువురు పేచీలూ-కలహాలూ రేగుతవి. ఆర్థికంగా సమయంలో కూడ లనివిపుడూ రాక విష్కలకు లోనవు తారు. 16, 17 ల్లో ప్రయాణం మంచిది

వృశ్చికం (విశాఖ 4 వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

ఈవారంలో బుధ శనులు అనుకూలరు ప్రస్తుతం ముఖ్యగ్రహబలం మీకు యింకా కాలాలేదు ఆరోగ్యం తగ్గుతుంది ధర్మప్రవర్తనకల్గకాని, ధర్మపు పోటు మొదలువానిపల్లకాని భాధపడు తారు. స్త్రీలూ పురుషులూ యిద్దరి కొకటి యేంది మూడంగా యుండే అంతేమంచిది ఇతరులపాలు ఆకర్షణలకు లోనుకావద్దు ఉద్యోగస్థితి తేలుకాగ యుండును.

ధనుస్సు (మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ, 1 వ పాదం)

ఈవారంలో బుధశుక్రులు అనుకూలుడు, గ్రహబలం మీకు తక్కువయై కాలీ ప్రమైన ఆలోచనలుకూడా తిప్పుచ కాబట్టే మీకు కలిగే కష్టనష్టాలుకూడా చాలా తక్కువ. ఇంట్లో 'తిప్పరి' బాధ కలిగే సూచనలున్నవి రాజకీయాలలో పోటీపడవలసియుండే పనుకకు తగ్గడం మంచిది ఉద్యోగ సౌకర్యాలలో ప్రద్ధపరిహారకలదు. అనుకూల కూర్పులుకూడా కలుగుతవి. ప్రయాణం వ్రాతిల్పా వారాంతంలో లాభించ కలవు

మకరం (ఉత్తరాషాఢ, 2, 3, 4 పాదాలు శ్రవణం ధనిష్ఠ 1, 2, పాదాలు)

ఈ వారంలో శుక్ర కుజులు అనుకూలత వ్యాపారవృత్తుల్లో పలితం మిశ్రమంగా య

ఆంధ్రపత్రిక ★ సారస్వతానుబంధం

1953 సం॥ జూలై 19-వ తేదీ, ఆదివారము

(గత సంచిక తరువాయి)

కథానిక:

శాంతి

పండిట్ సుదర్శన్ హిందీకథకు అనుకరణ.

శ్రీ యం. శ్యామసుందరరావు

ఇంతేనుటకు పాల్ మొదట్లో కొంత వరకు నిరాశాయుతంగా నిరీక్షంగా జీవితం గడపినప్పటికి వివాహానంతరం యీ రెండు సంవత్సరములూ ఎంతో సుఖంగా గడిపాడు. అతడు యిల్లు వదలి బ్రయటికి వెళ్లేవాడే కాదు. ఏల్లప్పుడూ భార్య సరసనే కాలం గడుపుతూ ఉండేవాడు. ఇలా తమ ప్రేమ అతడికి కొంప అంటే సరకంలాగ అని పిస్తూ ఉండేది. పర్వకాల సర్వావస్థలయందు యింటికి వలువల జీవితం గడపటం అంటే-దివానికి యిరువది వాటలను గడపటం అంటే అందులో వాదాపు పన్నెండు గంటలు యింటి మొహం చూడకుండానే గడపటం అంటే పాల్‌కు మహా సరదాగానూ చాలా ఇష్టంగా ఉంటూండేదని ఏది ఎలాగయితే ఏమి వివాహానికి క్రితం అతడు ఇల్లు అంటే పట్టీ పట్టనట్టూండేవాడు. కాని వివాహానంతరము యీ విషయంలో మాత్రం పూర్తిగా తాను మారైంది. వివాహానంతరము యిలువదలి, భార్యని వదలి ఒక్క క్షణం బయటికి వెళ్ళటమంటే బ్రహ్మ ప్రళయంగా తయారైంది. ఇంతేకుమునుపు ఒక ఖండి భావాలాగ ఉన్న యిల్లు యిప్పుడు మంచిఫలపుప్పొడులతో నిండి అత్యధికమైన అహ్లాదాన్ని ఇచ్చే సందనవనంగా తయారైంది. అందుకనే పాల్ తన సుఖాన్ని ఏ ఒక్క క్షణం విడిచిపెట్టడానికి జీవిత పర్యంతం దాన్ని కోలు పోతానేమో అనే భావంతో సర్వదా యింట్లోనే గడుపుతూండేవాడు తన అందాలరాణి అయిన సహచరితో.

తన విధంగా భూపాల్ ఎల్లప్పుడు కొంపలోనే కాలం గడిపి బుద్ధిపుట్టటం చాలమంది, అయిష్టానికి కారణమైనది. అతని బంధువులు, తల్లి, అతనుకు స్నేహితులు కూడ తన విషయమై అతనికి సద్బుద్ధి చెప్పి చూశారు.

తల్లి అంటూండేది "బాయజా! ఎల్లప్పుడు భార్యముందు కూర్చొని పురాణాలు చెప్పుతూండే యీరోజుల విన్నుచులకగా చూడరుగా, ఉద్యోగం పురుషలక్షణం అన్నదండుకు ఏదైన ఉద్యోగప్రయత్నం చేయరా బాబాయజా యిలా యింట్లోపడిఉంటే కంటే ఏ పనిపాటా లేకుండానా"

"జాక్కుడా ఉద్యోగం ఎందుకమ్మా రెండుతిరాలవాళ్లు కారిమీద కాలు చేయకొని కాలం గడపగలిగినటువంటి ఆస్తిఉండగాను. ఇంక మొదటి విషయం అంటూ హా...ఆ... దాని దేముంది లేస్తూ" అని పకపక నవ్వుతూండేవాడు పాల్.

తండ్రి ఉన్నప్పుడు అంటూంటే వాడు తన పట్టీపట్టనట్టున్నా కోడుక్కు బుద్ధిచెప్పాలే అనేటువంటి ఉద్దేశంతో "అయజా, అదేమిటో యీ కాలంలో పెళ్ళిళ్ళు కాకపోతే కొంప. అయిన దగ్గిరనుంచి పెళ్ళాన్ని వదలి క్షణంకూడ ఉండరాన్నా, ఏమిటి వదలితే ఇంకేమి కొరుక్కుతినిపోతా లేమే పక్షట్టు. హుం.. మా కాలంలో అయితే పలురుగు అయిదుగురు పిల్లలు తిండ్రులైకూడా పెళ్ళాం మొహం సరిగ్గా చూసేవాళ్ళు కాదు మొగవాళ్ళంటేను" దీనిలోని పరోక్షార్థాల తర్కం మనకు ప్రస్తుతం కావలసినట్టు బుద్ధిచెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతో పాల్ వాళ్ళమ్మ యిద్దరు ఉన్నప్పుడు, పాల్ తల్లితో మాట్లాడుతూన్నా ఉన్నట్లుగా పల్లవిల్లగా పాల్ యొక్క ఆదరణకు కూర్చుతేవాలనే ఉద్దేశ్యంతో మాట్లాడుతూండేవాడు దీని అర్థం తెలుసుకొన్నప్పటికి తెలియనట్టుగానే మనస్సులో ఇష్టపూర్వకంగా తన పనిని తాను చూసుకొంటూండేవాడు పాల్. ఆయినా ఒకటి రెండుమార్లు చెప్పేచూసి ఫలితం ఏమీలేకపోగా తన ప్రయత్నాలను మానుకొన్నాడు.

"ఏం కోయ్, తిమ్మయ్యా అయ్యా యిని ఒక్క క్షణంకూడా వదిలిపెట్టటం లేదేమిటి, మరీ తా సుధ్యాన తిమదర్శనమే అవుతూంటుంది" అని అంటూంటేళ్ళు స్నేహితులు, కొంతమంది ఒకవిధమైనలువంటి తాటుతో నున్న, మరికొందరు ఈ వ్యంగ్యంద్వారా అతని పదిపదిగలలో ఏదన్నా మార్పు కనిపిస్తుందేమో అనుకొంటూ సదుద్దేశ్యముతో నున్న కాని పాల్ పిట్టన్నిటిని ఒక మందహాసంతో ఎదుర్కొంటుండేవాడు తన స్నేహితులు కొంతమంది తిన్న అవహేళన చెయ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యంగా యిలా మాట్లాడుతున్నారని పాల్‌కు తెలియకపోలేదు. కాని విళ్ళకేమిటి సమాధానం చెప్పటం అని ఉద్దేశ్యంతో వినీ వినట్టు పోతుండేవాడు పాల్.

ఈ విధంగా ఏ సంవత్సరాన్నర గడిచింది కొంత పాత్రీగా కే. దాదాపు రెండవ సంవత్సరాంతంలో పాల్ యింటి ప్రాంతాలలో మనుచిన్యాధి ఉన్నదని వదంతులు ప్రారంభమైనవి. కాని వాన్ని గురించి నిర్ధారణగా ఎవరికీ తెలియదు. ఏతి ఎలాగైనా జాగ్రత్తపడటం మంచిదనే ఉద్దేశ్యంతో కొంతమంది, కోర్కుతూ తుంగా ఉంటే విముక్తమై ప్రజల ప్రయత్నం పడుతూండేవారు. పరే పాల్ వాళ్ళు మాత్రం ఈ విషయంలో జాగ్రత్తి పడ్డారని చేత చెప్పాలా.

ఇలాగ ఉండగా బహుశా ఈ పైవిధమైన వదంతులు బయలు దేరిన ఒక వారానికి గాను మరి ఒకదినం పాల్ యింట్లో ఎప్పుడున్నూ చాలమటుకు పండదిగా పుండేదే అదినం పనలు జాబాపు గం. 10 లు అయినప్పటికి ఎలాటి సందడి అతడి లేకుండా ఒక విధమైన గంభీర విస్తబ్ధత అవరించింది. యింటిలోని మనుష్యులను ఎవరినిచూసినా మొహం కడవ ఉంచి పడిపోందుకు మనిషి ఉన్నాడు. కాని పడవను పడుపుట ప్రధాన లక్షణంకాదు దానిని సరైన మార్గాన పొగపడపటం మూడవుడి లక్షణం. అలాగ సరియైన మార్గాన పడిపోందుకు మనకు చుక్కానివంటి ఒక మనిషి ఉన్నది అదే "కర్తవ్యం" మన జీవితంలో మనకు అనేక విధాలైన అటువంటి కష్టాలు విస్తూంటాయి. చాలా మటుకు అని మనలను పెడదారిన పెట్టి అత్మక్షోభ కలిగిస్తూంటాయ్. కాని వాటి అడ్డంకుల ఫలితంగా ఏ మనిషైతే ఏ మాత్రం కూడా చలించకుండా అటువంటి కష్టకాలంలో తన కర్తవ్యం మీదటో తెలిసికో కలిగాడంటే అతడు జాతి నిధి తప్పక అనుసరించి తీరుతాడు. అలాంటి సమయంలో అతనికి సంభ్రమైన మనశ్శాంతి కలుగుతుంది అందువల్ల తన అతను ఎటువంటి కష్టసమయాలలోనూ మనశ్శాంతిని కోల్పోవడమంటూ జరగదు కాని ఏనాడైతే మూడవుడు తనకర్తవ్యాన్ని మరిచిపోతాడో అనాడే అతనికి ప్రపంచమంతా గాలిం చినా మనశ్శాంతి లభించదు అతడు ఎంత విహారగిరిపుడైనప్పటికిని అత్మక్షోభ శాంతి దినదినమునకు ప్రబలరూపమునుపుతూంటాయి అతనిలో పరే పాల్ సంగతి ఆలోచిద్దాము. ప్రస్తుతం మనశ్శాంతి లేదు హృదయాంతరాళాలలో క్షోభ ధిరీంపరావిధిగా తయారయింది అతడి కిప్పుడు కావలసింది ప్రశాంతత, ఆత్మశాంతి వీటిని ఎలాగ పొందడం, ఎలా శాంతియుతంగా జీవితం గడపడము అనేది పెద్ద భేదింపరాని సమస్యగా తయారయింది ఆభరుకు శాంతిపొందేటందుకు గాను సర్వసంగ పరిత్యాగి కావాలే అనుకున్నాడు. సన్యాసులలోకలసి పోదలచాడు. ఎందుకంటే ఆత్మశాంతి కొరకు, యింకా శాంతియుతంగా జీవితం గడపేందుకు, కాని అతడు ముఖ్యంగా నిజమైన శాంతిని చేస్తే సువిధను పూర్తిగా మరచిపోయాడు శాంతికోసరం సన్యాసిగా కాదలిచాడు.

పాల్‌కు ఒక ముఖ్యమైన స్నేహితుడు ఉన్నాడు. అతని పేరు భూపేంద్రనాథ్. పిల్లిద్దరు చిన్నప్పటినించీ కూడా ప్రాణస్నేహితులు స్నేహాన్ని గురించి చెప్పే టప్పుడు కృష్ణ-సుధాముల స్నేహానికి పోల్చి చెప్పుతూంటారు సాధారణంగా సాధారణంగా పాల్ భూపేంద్రనాథ్ పిల్లస్నేహాన్ని గురించి కూడాన్ను యితరులు కూట్లాడుకొనేటప్పుడు కృష్ణ—సుధాముల స్నేహానికి పోల్చిచెప్పుతూంటారే వారు. పాల్ సన్యాసుల్లో కలవాలని చూస్తూన్నాడన్న వార్తవిన్న భూపేంద్రనాథ్ పాల్‌ను అతని ప్రయత్నం నుండి విముఖుడిని చేయాలని చాలా ప్రయత్నం చేశాడు. భూపేంద్రనాథ్. అతనుకు పాల్‌తో "నీకుమాదు తున్నాడు వాణ్ణి పోషించి పెంపొందుకోవలసిన భాధ్యత నీ మీద ఉంది. అలాంటప్పుడు అతని పోషణభారం ఎవరిమీదో వదలి ఏలా పోతావ్ పాల్" అని అన్నాడు. ఏమి చెప్పినా లాభంలేకపోయింది. ఆ నాడు కృష్ణుడు సుధామునిని ఎలాగో ఒకలాగున తన దగ్గిర ఉంచుకొని అతనికి వారి ద్రవ్యంకన్నగాని ఏ విధంగానైనా సుఖంగా చేసేటట్లు ఎంతప్రయత్నం చేసినా ఎలాగైతే సుధాముడు తన తప్పు చేసుకోవాలో అని అడివిమార్గ ముపట్టాడో—అదేవిధంగా భూపేంద్రనాథ్ ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికి పాల్ కొనకు సన్యాసి కావటానికే కృతనిశ్చయుడయ్యాడు

ఆ తరువాత ఒకదినము తన అన్న పదిమంది యిద్దరు ఉన్న సమయంలో పాల్ అతి చిన్నతనమ్మలో ఉన్న సుధాముడిని అప్పగించి "అన్నయ్యా! నాకిక్కడ అమ్మలేదు. అబ్బ ఉండలేకపోతే. ఈ అనాథుడిపోషణభారం వహించండి" అని అంటూ కళ్లల్లో నీళ్లుతిరుగుతూండగా అన్నకు పదిమంది సమక్షంలో నమస్కారం చేశాడు. పదిమందిలో కూడా పాల్ అలా ప్రవర్తించటం అతనికి ఇష్టంలేదు. అతడు ఇంకా ఆ విషయం గురించి ఆలోచిస్తూండగానే పాల్ అక్కడి నుండి అదృశ్యమైపోయాడు. పాల్ తన ప్రేయసిని ఎంతప్రేమించాడో అనే విషయం చెప్పటం సాధ్యంకాదు తన యింత గాఢంగా తన భార్యను ప్రేమిస్తున్నాడని అతనికి తెలియదు. ఆమె విరహంకరాలైన క్షణం నుంచి ఆమె మరణ తెలియ వచ్చింది. అతనికిప్పుడు ప్రపంచమంతా అంధకారపూరితంగా కనపించ సాగింది. అతనికి యింట్లో ఏ పని చెయ్యబలేకపోయాడు. భార్య సమీపానికి వచ్చి మనస్సును ఆమితంగా క్షోభ పెట్టసాగింది. మనస్సుకు శాంతి అనేది దూరమైంది. మనశ్శాంతి లేనివాడికి జీవితమే దుర్భరమనిపిస్తూంది ఎలాగైనా అతడిప్పుడు శాంతి మనస్సుకు శాంతి చేకూర్చటానికి యిలు వదలి పోవాలనుకున్నాడు. అయినా ప్రయత్నించి చూశాడు మనోనిగ్రహంతో శాంతపడటకు ఆ పరిసరాలలోనే ఆత్మశాంతి పొందేందుకు. కాని సాధ్యం కాకపోయింది ఈ ప్రపంచంతో సంబంధం వదలుకొని, యీ సంసారిక బంధాలనుంచి విముక్తుడై విరాగిగా మారితే ఆత్మకు శాంతి కలుగుతుందని ఉద్దేశించాడు పాల్.

సాధారణంగా ఏదైన ఒక ప్రదేశంలో ఒక పదిమంది పోతున్నదంటే అన్ని అడ్డంకులు అటంకాల నుండి తప్పించి పరైన మార్గములో పదినడన పడిపోందుకు చుక్కానివంటూ ఒకటి ఉంటుంది ఎప్పుడయితే పదిన పడిపోతాడు చుక్కాని విషయం మరిచిపోతాడో అప్పుడు పడిన పెడదారిన పడి అవస్థపాలు ఎదుర్కొనవలసిన పరిస్థితిలోపడ్డ—వాడికి ఒక్కొక్కప్పుడు అదే విధంగా మానవ జీవితం కూడా ప్రవాహంలో పడిచి పోతూన్న పడిన వంటిది. పడిపోతాడు మనిషి, కొట్టుకుపోతాడు. కాని పాల్ తన ప్రేయసిని ఎంతప్రేమించాడో అనే విషయం చెప్పటం సాధ్యంకాదు తన యింత గాఢంగా తన భార్యను ప్రేమిస్తున్నాడని అతనికి తెలియదు ఆమె విరహంకరాలైన క్షణం నుంచి ఆమె మరణ తెలియ వచ్చింది. అతనికిప్పుడు ప్రపంచమంతా అంధకారపూరితంగా కనపించ సాగింది. అతనికి యింట్లో ఏ పని చెయ్యబలేకపోయాడు. భార్య సమీపానికి వచ్చి మనస్సును ఆమితంగా క్షోభ పెట్టసాగింది. మనస్సుకు శాంతి అనేది దూరమైంది. మనశ్శాంతి లేనివాడికి జీవితమే దుర్భరమనిపిస్తూంది ఎలాగైనా అతడిప్పుడు శాంతి మనస్సుకు శాంతి చేకూర్చటానికి యిలు వదలి పోవాలనుకున్నాడు. అయినా ప్రయత్నించి చూశాడు మనోనిగ్రహంతో శాంతపడటకు ఆ పరిసరాలలోనే ఆత్మశాంతి పొందేందుకు. కాని సాధ్యం కాకపోయింది ఈ ప్రపంచంతో సంబంధం వదలుకొని, యీ సంసారిక బంధాలనుంచి విముక్తుడై విరాగిగా మారితే ఆత్మకు శాంతి కలుగుతుందని ఉద్దేశించాడు పాల్.

ఇలాగ ఆలోచిస్తూన్నాడు పాల్. ఇంట్లోంచి ఎవరో సమాప్రజా కూర్చున్నట్టు కనపడుతోంది ఇప్పుడా యింట్లో పాల్ అన్నయ్య కుటుంబ సమేతంగా ఉంటున్నాడు పాల్ వస్తే ప్పుడు అస్తిపాస్తుల గురించి ఏమి అంతి శ్రద్ధ తీసుకోకుండా, ఎప్పుడైనా అవసరమొచ్చి బ్రాసే డబ్బు పంపించమని అన్నయ్యతో చెప్పి వెళ్లిపోయాడు అస్తి అంటే పొలాలు మంచివి చాలా ఎకరాలున్నవి-వాటిమీద వచ్చేటువంటి

(9—వ పేజీ చూడుడు)

పంచవర్షప్రణాళిక రెండేండ్ల కృషి

శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి

భారత ప్రభుత్వము పలువురించిన పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రపంచ దృష్టిని ఆకర్షించినది శతాబ్దముల ఆర్థిక దారిద్ర్యమును, దిశాబ్దముల రాజకీయ దాస్యమును అనుభవించు చుండిన దేశము అభివృద్ధి ప్రణాళికలు తయారు చేసికొని అగ్రపరమునటకు నిశ్చల పంకల్పితై నిలిచినపుడు ప్రపంచము విస్మయమున కాళ్ళ మరొట్లు చూడ గలదుకే నేటి అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలో కూడా భారతదేశమునకు ప్రత్యేక ప్రముఖస్థానము లభ్యమగుచున్నది అమెరికా కారమ్యాదేశములు మాయాజాలములలో చిక్కుకొనక స్వతంత్రముగ వ్యవహరించుచు మన దేశము రెండువర్గముల పాలనభూతిని పొందుచున్నది ప్రజాస్వామ్య సమతా త్రము పై వ్యవహరించుచు దేశము యిట్టి ప్రణాళికను అమలు పెట్టినది యెచ్చటను లేదు అట్టి కొలి ప్రయత్నపు జయాపజయములను యెప్పటికప్పుడు పరీక్ష చేసికొనుచు ప్రజలకు యెరుకపరచుచునే యున్నది.

దేశములో మూతిక పంచవత్స ఉత్పత్తి అధికమై ఆర్థిక సౌష్ఠవము పెంపొంద గలదని ప్రజలు ఆశించు చున్నారు. పంచవర్షమునకు ఏబదిలక్షల చొప్పున పెరుగుచున్న జనాభా లెక్కలచే భీతిల్లి జనులకు యీ పంచవర్ష ప్రణాళికయే ఆశాజ్యోతియై కాన్పించుచున్నది. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము ఆర్థిక సౌష్ఠవమునకు, సాంఘిక విలువనకు జారితీయకున్న విప్పుగా అలము కొనగలదు అట్టి విరాళకు తావు లేదనియు, ప్రభుత్వము తలపెట్టిన పనులు నిర్విఘ్నముగ కొనసాగు చున్నవనియు ప్రజలకు తెప్పుచుండుట అవసరమై యున్నది

తొలుత చిత్తుగను తర్వాత తుది నిర్ణయముగను యీ ప్రణాళికను ప్రకటించిరి. 1951 సంవత్సరం ఏప్రిల్ మొదలు 1956 మార్చి అఖరులోగా తలపెట్టిన కార్యక్రమములను పూర్తిచేయ వలయునని ఆశయము. ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరములు పూర్తియైనవి పంకల్పమునకు పేర్కొన్న కొంతమేరకు కొంతమేరకు ఖర్చు చేసినవి. కొన్ని యీ సంవత్సరము పూర్తికానున్నవి మరికొన్ని ప్రారంభింపబడి పని జరుగుచున్నవి జరుగుచున్న సంవత్సరములో గత సంవత్సరమునకన్న 80 కోట్లు అదనముగ వెచ్చింప బిల్పయించాము కాలంగడ, అయిదవ సంవత్సరము యింకా యెక్కువగ ఖర్చు చేసినా కాని, అనుకొన్న 2069 కోట్ల రూపాయల పనులు పూర్తికావు

పెద్ద పరిశ్రమల శాఖలో సింధ్రీ ఎరువుల కర్మాగారము చిత్తరంజన్ లోని రైలుఇంజన్ల కార్మాగారము ఇండియన్ టెలిఫోన్ ఇండస్ట్రీస్, ఇండియన్ ఎల్క్ట్రి లిమిటెడ్, ఆలీ పూర్ లోని నాణెములు తయారీ కర్మాగారము, యంత్రపరికరముల ఫ్యాక్టరీ పూర్తియై, ఉత్పత్తి ప్రారంభించినవి ఇదిగాక వైద్యశాఖకు సంబంధించిన రాణార్ కైరైన్ పరికరముల నిర్మాణశాల నున్నగునవి చేరయున్నవి

సింధ్రీ ఎరువుల కర్మాగారంమీద 51 వ సంవత్సరం తరపు 18 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టబడెను. ఇంకా 6 కోట్లకు పైగా వెచ్చించి అభివృద్ధి చేయవలసియున్నది 51 సంవత్సరంలో 81 వేల టన్నుల అమోనియం సల్ఫేటును, 52 సంవత్సరములో రెండులక్షల నుప్పుడి వేల టన్నులను ఉత్పత్తిచేయుటకు చిత్తరంజన్ లోకోమోటివ్ ఫ్యాక్టరీమీద 51 సంవత్సరంకు ముందు 11 కోట్ల 80 లక్షలును, ఈ రెండు సంవత్సరములో 846 లక్షలును వెచ్చించిరి తొలి సంవత్సరం 17, రెండవ సంవత్సరం 86 రైలింజనులు తయారు కావలెను రెండు సంవత్సరములలో ఇండియన్ టెలిఫోన్ ఇండస్ట్రీస్‌మీద రెండు సంవత్సరములలో ఒక కోటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలెను విశాఖపట్టణములోనున్న హిందూస్థాన్ షిప్‌యార్డుమీద 51లో 232 లక్షలును 52 లో అప్పుగా యిచ్చిన 28 లక్షలు, విరాళముగ యిచ్చిన 110 లక్షలతో సహా 829 లక్షలు వెచ్చించవలెను. దీనిమీద విదు సంవత్సరముల కాలములో 14 కోట్లు వెచ్చించుటకు నిర్ణయించిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము తలపెట్టిన వాటిలో భద్రాతిలో నున్న మైసూరు వరకా అండ్ స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ, యు. పి. ప్రభుత్వమువారి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ, యు. పి ప్రిడ్జ్ ఇన్ పవర్ ప్రాజెక్టు ఫ్యాక్టరీ, సుర్యపేట లోని పేపరు మిల్స్ ముఖ్యమైనవి. బాబాదాదుల కంపెనిలలో సిమెంటు ఉత్పత్తిలోను, నూలు ఉత్పత్తిలోను చాలా అభివృద్ధి కాన్పించుచున్నది పలకిన పరిశ్రమలతో పాటు, పెద్దపరిశ్రమల ప్రోత్సాహమున్నగాని దేశాభివృద్ధి కాలాన్నిని కేంద్రప్రభుత్వము పూర్తిగ [illegible] చుచున్నది భూగర్భశాస్త్ర పరిశోధనలకును గనుల శోధనలకును [illegible] కలో 106 లక్షలు కేటాయించి యున్నారు. గడచిన రెండు సంవత్సరములలోను కొద్దికాలే పనిని ప్రారంభించి ఇంకను పని చురుకుగ జరుగవలసియున్నది. దాక్షపోకల పోకర్యమునకు దేశాభివృద్ధికి చాలా అవసరము. ముడి పదార్థములు, బొగ్గు, సిమెంటు, [illegible] ఇనుము మున్నగు పదార్థములు ఒక చోటినుండి మరొకచోటికి విరివిగ పోవుటకు వసతులు లేకున్న దేశపురోభివృద్ధికి విరోధముగ నుండును. రైళ్లు, రేవులు, ఓడల నిర్మాణము, వంతెనలు, రోడ్లు, తంతితపాలా పారిశ్రమలు ప్రణాళికలో చేర్చబడుటయే గాక, యీ రెండు సంవత్సరములలో చాల పనులు తీసికొనగలిగిరి. రైల్వేశాఖ యొక్కవభాగము ఉన్న దానిని అభివృద్ధిచేసుకొనుట అవసరముగనున్న రెండు యుద్ధకాలములో పాడుబడిన రైలుదారులు, వెలిలు మార్చి క్రొత్తవి వేసికొనుట, తీసివేసిన రైలుమార్గములను మరల వేసికొనుట, యెక్కువగ రవాణా సౌకర్యములకు ప్లాటుఫారములను పెడల్పు చేయుట జరుగనున్నవి. [illegible] పెడల్పు చేయుట అనేక సీమలలో [illegible] బండ్లు ఒక్కపారగ నిలుచుటకు [illegible] తులు యేర్పాటు చేసికొనుచున్నారు.

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, కాచిన రేవులను అభివృద్ధిపరచుచున్నారు. కాచిని మనకు దక్కకపోయినందులకు. కాచిలో నిర్మింపబడుచిన పట్టా రేవుకు ప్రణాళికలో పన్నెండు కోట్లు కేటాయించి యున్నారు. అందులకు 290 లక్షల రూపాయలు యిప్పటికి ఖర్చు అయినది. చిన్న చిన్న రేవులు మరికొన్ని నిర్మింపబడుచున్నవి.

రాజమార్గములకు ప్రణాళికలో 37 కోట్లు ఖర్చు పెట్టవలచినారు. అందులకుగా యీ రెండు సంవత్సరములలో ఏడున్నర కోట్లు ఖర్చు పెట్టిరి 66 పెద్ద వంతెనలను నిర్మింప నిశ్చయించి, అధమము 40 వంతెనలను యీ ప్రణాళిక కాలములో పూర్తిచేయ సంకల్పించియున్నారు. ఇప్పటికి 17 వంతెనలు పూర్తియైనవి ఆంధ్రదేశములో పెన్నానదిమీద పెద్దాపురి వద్ద వంతెన కట్టుచున్నారు. 54 సంవత్సరాంతానికి పూర్తికాగలదు. అలమూరు వద్ద గోదావరి వంతెన ఆలస్యమగుచుండుట విచారకరము ఏ స్థలమున ఏ డిజైనుతో కట్టవలయునో అనుదానిలో భేదాభిప్రాయములు కలిగినందున ఆలస్యమగుచున్నది. దానిని త్వరలో ప్రారంభించి పూర్తిచేయుటకు తీసికొనుము. ఇతర చిన్నరస్తాలను నిర్మించబడుచున్నవి. ఈ ప్రణాళిక సమకరించి యిటీవల తపాలా కార్యాలయ

(9 వ పేజీ చూడుడు)

రెండుమహాసగరాలు

అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నది!

మూలం: చార్లెస్ డికెన్సు

అది ఒక వైభవోజ్వల మహాయుగం—వల్లకాట్టి అధ్వాన్నశకం; వెల్లివిరిసిన విజ్ఞానం—బ్రహ్మజెముడులా అజ్ఞానం; ఆశాకుసుమాలు పుష్పించిన అమద్దర్మ వసంతం — నైరాశ్యపు చలిగుబుళ్లు యీ చుకున్న శిశిరాస్యం; సర్వసంపత్సమృద్ధి—సర్వతోముఖ జామం; సూక్ష్మంగా చెప్పాలంటే—నేటి పరిస్థితికి సకలుగా వుంది నాటి పరిస్థితి.

అలాంటి కల్లోలదినాలలో లండన్ పారిస్ నగరాలను రెంటినీ పెనవేసుకుని సాగిన ప్రణయబలిదాన గాథ! ఆంగ్ల నవలా ప్రపంచ నిర్మాత చార్లెస్ డికెన్సు ప్రతిభా సంపత్తులు వెల్లివిరిసిపోయిన "టేల్ ఆఫ్ టూ సిటీస్" అనే 'క్లాసికల్' నవలకు అనువాదం.

అనువాదకులు:

శ్రీ తేన్నేటి సూరి

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో సీరియల్‌గా వెలువడిన ఈ కథనను యిప్పుడు గ్రంథరూపంలో అందజేస్తున్నాం.

వెల: రు. 3/-లు. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, మద్రాసు-1.

కావలెను

వెలుపల రు. 350/- జీతం; రు. 150/- కాగల అనుభవంలో జల్లా కలెక్టరు మంటు ఆఫీసు కావలెను మీ దరఖాస్తులు Indian Dominion Airways Ltd, 6/3 Main Street, Calcutta-18 కి పంపండి.

కావలెను

వెలుపల రు. 350/- ల జీతము, రు. 100/- ప్రయాణఖర్చులతో దక్షిణ ఇండియా ప్రాంతములోని ప్రముఖ కేంద్రములలో రోజులకు మీ పేరుగా పని చేయుటకు దరఖాస్తులు కోరబడుతున్నవి. పూర్తి వివరములతో వ్రాయండి Arya Chemical Works Ltd., (Estd. 1909) Calcutta-1

దక్షిణ రైల్వే

కాంపెనీ సేమన్ క్లెయిము

చేయుటకు ప్రజలనుండి వస్తు ఉత్తరములు

క్లెయిములు గూర్చిన ఉత్తరములు కేసులు రోజూ పరిష్కరించబడనివి యున్నందున క్లెయిములు కోరువారు వెనిల్లుయొక్క ఇకాబాయిస్ వివరములు, యీ ఆఫీసుయొక్క లోగడి రెఫరెన్సు నెంబర్లు తెలుపవలెను, క్లెయిములు కోరువారి ఉత్తరములను ఒకటిగా కూర్చి, యిందుకు సంబంధించిన ఫైల్సు వెదుకుటకు చాలా అలస్యము జరుగును

కాబట్టి అట్టి అలస్యమును జరుగకుండ యీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వారికి సహాయపడుటకై క్లెయిములు పంపువారు దిగువ వివరములు తెలుపగోరబడుచున్నది

(1) వారి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములలో, గూడ్సు అయినచో ఇకాబాయిస్ నెంబర్లు, పార్సిలు అయినచో వేబిల్లు నెంబర్లు తెలుపవలెను. రైల్వే రశీదు నెంబర్లు యిచ్చుటకు మాత్రముగా పై వివరములు తెలుపవలెను;

(2) బుక్కింగు లేదా, రవాణా చేయబడిన స్టేషనుయా చేరవలసిన స్టేషనుల పేర్లు, కన్సైనీ మెంటు యొక్క పూర్తి వివరములు తెలుపవలెను మరియు

(3) లభించకలగిన చోట్ల, యీ ఆఫీసు కంటికి వచ్చిన అక్నాలెడ్జిమెంటు కాగితములు, లేక ఉత్తరాలనుండి లోగడ రెఫరెన్సులు, వగైరాలవివరాలు తెలుపవలెను

వేరు వేరు కన్సైనీ మెంట్లకు చెందిన క్లెయిముల ఉత్తరములు, వేరు వేరుగానే పంపవలెనని క్లెయిమెంట్సును కోరడమయినది. ఈ విడివిడి ఉత్తరాలు ఒకే కవరులో పంపిన తప్పుగా భావింపబడదు.

చీఫ్ కమర్షియల్ సూపరింటెండెంటు.

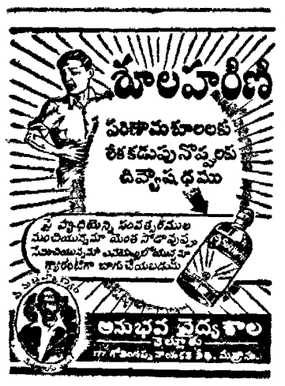

15 గ్రా॥ పరిమాణపు బొట్టీసు రు 20 అర పౌండ్లకు: శ్రీమతి మెడికల్ హాల్ విజయవాడ గుడివాడ హనుమంతరావు తెనాలి కళ్యాణ మెడికల్ స్టోర్సు, గుంటూరు.

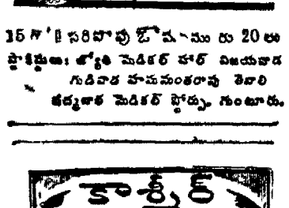

PITMAN'S
LATEST SHORTHAND AND TYPEWRITING BOOKS
SHORTHAND INSTRUCTOR & ITS KEY 60 & 30
ENGLISH & SHORTHAND DICTIONARY 150
PHONOGRAPHIC PHRASE BOOK 40
NEW COURSE IN SHORTHAND & ITS KEY 60 & 30
COMMERCIAL TYPEWRITING by Walmsley 106
PRACTICAL COURSE IN TOUCH TYPEWRITING by Charles Smith 26
From all Book ellers or Sole Agents
A H WHEELER & Co,
249 Hornby Road Fort, Bombay 1

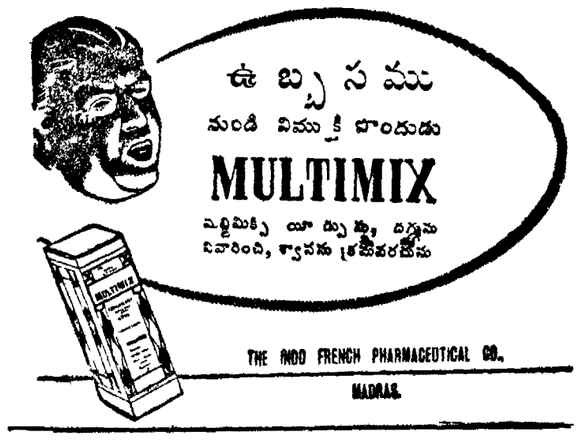

గ్రంథ సమీక్ష

సారసంగ్రహ గణితము

పాపులూరి మల్లన కృతము- శ్రీ త్రిశేషులు పేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారిచే పరిష్కృతము- ప్రథమ భాగము- పరికర్మ భిన్న గణితములు- శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్య గ్రంథాలయ 88 తిరుపతి దేవస్థానము వారిచే ప్రకటితము. పుటలు 120 వెల 3-4-0.

తెలుగుభాషయందు ప్రాచీన కాలమున వెలసిన శాస్త్రీయ గ్రంథాలలో పాపులూరి మల్లనగణితము, మిక్కిలి ప్రచారములో నున్నది- పూర్వము ప్రతికరణమును, ఈ గణితమే అధారముగా, భూమిశాలత లెక్కలు కట్టేవారు. కాబట్టి దేశమంతటా దీనికి ప్రతులు పుట్టినవి- ఈ గణితము, శాస్త్రీయ గ్రంథంగా కాకుండా, అప్పటివియనుంటే ఒకటిన గ్రంథములలోకూడా, ఉదాహరణము కొరకు చేర్చి, కవిత్వ నిర్మితమైకూడా కలిగి యున్నది. దీనికి అనంతాభ్యాకంగా శాస్త్రి ప్రతులున్నా నిన్న మొన్నటివరకు ముద్రణ భాగ్యమునందలేదు

సాహిత్య గ్రంథాలు పరిష్కరించి ప్రకటించడం మొదలెట్టు, శాస్త్రీయ గ్రంథాలు పరిష్కరించి ప్రకటించడం మొదలెట్టు. అందులోనూ ఆ శాస్త్ర గ్రంథాలు సాహిత్యము సంబంధించినవైతే, అది అన్నంటికన్న, అసాధ్యమైనపని- ఇట్టి గ్రంథం పరిష్కరణము పాండిత్యము, ప్రతిభ, పరిశోధనాసక్తి, పరిణతి కెందిన శాస్త్రజ్ఞానం, సంప్రదాయక పరిజ్ఞానము అత్యావసరములు జరుగుపెద్దలను ప్రభాకరశాస్త్రిగారి యందు పై గుణములన్నియు మూర్తీభవించి యుండడము చేతనే వారికి గ్రంథ సంపాదన, పరిష్కరణ సాధ్యమైనది. అయితే ఆంధ్రుల దురదృష్టమున వారి రెండుభాగముల ప్రథమ సంపుటము వెలువడక పూర్వమే దివంగతులయిరి. కాపున యీ గ్రంథమునకు పీఠిక లేదు, ఇంకను పీ గ్రంథమున యేమేమి భాగములు వెలువడవలసి యున్నవి అనునది తెలియదు

తెలుగులోగల శాస్త్రగ్రంథములలో ప్రాథమికమును, ప్రతిష్ఠయుగల గ్రంథమును ముద్రణమునకు పెట్టి ప్రకాశింపచేయదగిన తిరుపతి దేవస్థానాధికారులను మన మెంతయు అభినందింపవలసియున్నది. విజ్ఞప్తిలో గ్రంథమాలా సంపాదకులు తెలిపిన సంపాదకుడు లేకపోవుటచే తిక్కన గ్రంథ ముద్రణము కొనసాగించుటకు వీలు కలుగలేదని వ్రాసియున్నారు. కాని శ్రీ ప్రభాకరశాస్త్రిగారి శిష్యవరులు లోను, ప్రాచ్య వాఙ్మయ విద్యాంసులలోను దీనిని పరిష్కరించు పూనుకొనువారు లేకపోలేదు. శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్యవిద్యా పరిశోధనాలయము వారట్టి వారి సాహాయ్యనించి యీ గ్రంథమును పూర్తిముగా ముద్రించి, ఆంధ్రవాఙ్మయ ప్రపంచమునకు మహోపకారము చేయదురని యాశించుచున్నాము.

ఈ గ్రంథమును కాంగ్లేయభాషలో సభలభాగరీయ గణితశాస్త్ర సంఘాధ్యక్షులను డాక్టరు ఆనూరి వరసింగరావుగారు, వ్రాసిన పీఠిక గలదు

* * *

శ్రీ రామచరిత మానసము

శ్రీ తులసీకృతి రామాయణము (ఆంధ్రశౌర్య వివరణ సహితము) బాల కాండ- ప్రథమభాగము- అనువాదకులు: శ్రీ సోమల అప్పారావుగారు- కాకినాడ, తూ॥ గోదావరిజిల్లా, వెల 1-8-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకం 0-10 0

మరోభక్తుడును, జ్ఞానియు అయిన గోస్వామి తులసీదాసు హిందీలో, వ్యావహారిక భాషలో లలితముగ, మనసోహరముగ రచించిన రామాయణము అనన్యసామాన్యమై ప్రచారము గాంచినది ఈ గ్రంథ పఠన పాఠనములు లేని కుటుంబము ఉత్తర హిందూస్థానములో వుండదు వాల్మీకి మహామునితిక రామాయణమును ధర్మబోధకమయిన గ్రంథముగా రచించి యుండగా శ్రీ తులసీదాసు తన రామాయణమును అధ్యాత్మిక తత్త్వ ప్రధానమైనదిగా, భక్తిబోధకమైనదిగా రచించియున్నాడు వాల్మీకి రాముడు మూర్తీభవించిన ధర్మదేవత, ధర్మరక్షకుడు, ధర్మబోధకుడు, ఉదాత్త గంభీరశాంతుడు, పురుషోత్తముడు. తులసీదాసు రాముడు కేవలపు సచ్చిదానందయుయుడయిన ఈశ్వరుడు 'రామ అతర్క్యబుద్ధి మనతానీ' 'రామసచ్చిదానందమయ భూమనల కేతు,' 'జయ సచ్చిదానంద జయపారావా' యిత్యాది శ్లోకములు శ్రీ రాముని సచ్చిదానంద స్వరూపమును, కారుణ్య తత్త్వమును, పతితపావనత్వమును చాటుచున్నవి. గ్రంథమంతా పూర్తిగా విష్ణుమయం శ్రీ అయిన శ్రీరాముని స్తోత్రములతో నిండియున్నది

ఈ పవిత్ర ఉత్తమ గ్రంథము ఆంధ్రదేశంలో యెక్కువగా ప్రచారంలో లేకపోవుట శోచనీయము పరభాషా అయిన హిందీలో వుండడము, తులసీదాసు వ్యావహారికమును దక్కువగా అవలంబించుట కారణములు కావచ్చును

ఈ గ్రంథము ఈ కొరత తీర్చుచున్నది ఈ గ్రంథములో గ్రంథారంభ భాగము, (496 గీతములు) కలదు హిందీమూలము, దానికి తెలుగుపాఠాన్తర్యము వివరణ సహితము గానుండి శ్రీ తులసీదాసు హృదయమును దక్కువగా అవిష్కరించునై యున్నది ఆంధ్ర మహాజనులు ఈ గ్రంథకర్త ప్రయత్నమునకు చేయూత యిచ్చి గ్రంథము సంపూర్ణముగా వెలువడుటకు అవకాశం కలిగించవలెనని విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాము.

* * *

శ్రీమద్భాగవతము (వచనము)

శ్రీమద్భాగవతమును శ్రీ బమ్మిడి పాతరాజు గారు తెనుగులో సర్వజనాకర్షకముగా రచించి శాశ్వతమైన కీర్తిని గడించారు. ఆంధ్రభాషకు జీవం ఉన్నంతకాలము పోతన్నగారి భాగవతము మాదా పఠితమై ఉండగలదు. అటువంటి భాగవతమును ఒక్కటి చేటతెనుగు పద్యములలో పర్యాజనసుబళ్ళగాహ్యకంగా శ్రీ విష్ణు ప్రగడ లక్ష్మీనారాయణ కవి యే. ఎల్ టి గారు రచించి ప్రకటించుటకు పూనుకొన్నారు వీరు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని పిఠాపురం విద్యాశాఖాధికారి. వీరు యీ విశుద్ధ సంకల్పమునకు తగిన శక్తిని పరిశ్రమైన మృదుమధురమైన భాషలో యీ పవన భాగవతమును వ్రాయుచున్నారు. వారి భక్తి ఉత్సాహములు వారి భాషలో ప్రతిఫలించుచున్నవని చెప్పవచ్చును. వీరు సంకల్పించిన యీ ఉద్యమము ప్రశంసింపదగియున్నది. ఇప్పటికు బాలభాగవతము అరణ్యభాగము అను రెండు సంపుటములు ప్రకటింపబడినవి బాలభాగవతములో పద్యము! స్కంధము, అష్టమ స్కంధము, పదమస్కంధములయందలి కథ చక్కగా వివరింపబడినది అరణ్యభాగమునందు దశమస్కంధమునందలి కథ అంతియును పద్య స్వరూపముగా చెప్పబడినది. అయా కథాభాగములను పద్యములలో వ్రాయుచుండిన సందర్భములో పోతన్నగారి పద్యరాజములు కొన్ని మధ్యమధ్య ఉచితరముగా ఉదాహరించబడినవి బాలభాగవతము (814 పుటలు) వెల రూ॥ 8/-లు అరణ్యభాగము (480 పుటలు) వెల రూ॥ 6/-లు ప్రతులు కావలసినవారు:

శ్రీ విష్ణు ప్రగడ లక్ష్మీనారాయణ, బి యే యల్ టి, రిటైర్డు డిస్ట్రిక్టులోర్డు ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరు పవర్ పేట, ఏలూరు అని వ్రాయాలి.

* * *

తెనుగు-ఇంగ్లీషు-నిఘంటువు

రచయిత బిలియం బ్రౌన్ కల్బర్టల్ బుస్సు లిమిటెడ్ వారి సంస్కృతి ప్రచురణ-44, పుటలు 878 వెల 6-0-0

ఈ నిఘంటువు మొదట క్రీ శ 1818 లో ప్రకటితమైనది. అప్పటికి నుండి దేశం సంపిలీవారి పాలనలో నుండుటచేతను, దేశభాషలు నేర్చుకోవలసిన యావశ్యకత అధికారులకు కలుగుటచేతను, తెనుగుభాషకు నిత్య వ్యవహారంలోనుండు మాటలకు, ఆ కాలమున యింగ్లీషు అర్థములతో నుండు నిఘంటువులు బయలు పడలేదు- బ్రౌను వ్రాసిన యీ నిఘంటువు, అట్టి వాటిలో మొదటిది ఈ బ్రౌను, భాషాజ్ఞానకుడై, మహా ప్రసిద్ధుడైన చార్లెసు ఫిలిప్ బ్రౌను దొరకాడు ఇతడు నిలియం బ్రౌను. ఇతడు, సంపిలీవారి దగ్గర యుద్యోగి-ఇందులో తెలుగు కాకు, యింటా బయటా వాడుకలో పదము లేకాక, కోర్టు, కచేరీ, రెవిన్యూ వ్యవహారములలో ఉండే పదాలకు యింగ్లీషు అర్థములు కొన్నిచోట్ల వివరణ కూడా వ్రాయబడియున్నవి-

నిఘంటు రచనా పరిణామమును గుర్తించి శ్రీ గిడుగు సీతాపతిగారు వ్రాస్తూ ఈ గ్రంథమునగూర్చి వ్రాసిన యీ క్రింది వాక్యాలు, గ్రంథముయొక్క పునర్ముద్రణావశ్యకత నిరూపిస్తుంది

"ఈ నిఘంటువు, ఆంగ్లభాష తెలిసిన, ఆంధ్రులకును, తెలుగువారికి విద్యార్థులకు ఆంధ్రభాషా పరిణామం తెలుసుకోగోరిన భాషా పరిశోధకులకు ఎక్కువగా ఉపయుక్తమైన గ్రంథము దీనిని పునర్ముద్రణ గావించిన కల్బర్టసన్ బుస్సు లిమిటెడ్ వారికి ప్రశంసార్హులు-

తొలి కాలపు ముఖ్యమైన తెనుగు రచనా యుగమును అధ్యాత్మిక తత్త్వ ప్రధానమైనదిగా, భక్తిబోధకమైనదిగా రచించియున్నాడు వాల్మీకి రాముడు మూర్తీభవించిన ధర్మదేవత, ధర్మరక్షకుడు, ధర్మబోధకుడు, ఉదాత్త గంభీరశాంతుడు, పురుషోత్తముడు. తులసీదాసు రాముడు కేవలపు సచ్చిదానందయుయుడయిన ఈశ్వరుడు 'రామ అతర్క్యబుద్ధి మనతానీ' 'రామసచ్చిదానందమయ భూమనల కేతు,' 'జయ సచ్చిదానంద జయపారావా' యిత్యాది శ్లోకములు శ్రీ రాముని సచ్చిదానంద స్వరూపమును, కారుణ్య తత్త్వమును, పతితపావనత్వమును చాటుచున్నవి. గ్రంథమంతా పూర్తిగా విష్ణుమయం గా శ్రీ అయిన శ్రీరాముని స్తోత్రములతో నిండియున్నది

ఈ పవిత్ర ఉత్తమ గ్రంథము ఆంధ్రదేశంలో యెక్కువగా ప్రచారంలో లేకపోవుట శోచనీయము పరభాషా అయిన హిందీలో వుండడము, తులసీదాసు వ్యావహారికమును దక్కువగా అవలంబించుట కారణములు కావచ్చును

ఈ గ్రంథము ఈ కొరత తీర్చుచున్నది ఈ గ్రంథములో గ్రంథారంభ భాగము, (496 గీతములు) కలదు హిందీమూలము, దానికి తెలుగుపాఠాన్తర్యము వివరణ సహితము గానుండి శ్రీ తులసీదాసు హృదయమును దక్కువగా అవిష్కరించునై యున్నది ఆంధ్ర మహాజనులు ఈ గ్రంథకర్త ప్రయత్నమునకు చేయూత యిచ్చి గ్రంథము సంపూర్ణముగా వెలువడుటకు అవకాశం కలిగించవలెనని విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాము.

* * *

శ్రీమద్భాగవతము (వచనము)

శ్రీమద్భాగవతమును శ్రీ బమ్మిడి పాతరాజు గారు తెనుగులో సర్వజనాకర్షకముగా రచించి శాశ్వతమైన కీర్తిని గడించారు. ఆంధ్రభాష జీవంగల ఉన్నంతకాలము పోతన్న గారి భాగవతము మాదా పఠితమై ఉండగలదు. అటువంటి భాగవతమును ఒక్కటి చేటతెనుగు పద్యములలో పర్యాజనసుబళ్ళగాహ్యకంగా శ్రీ విష్ణు ప్రగడ లక్ష్మీనారాయణ కవి యే. ఎల్ టి గారు రచించి ప్రకటించుటకు పూనుకొన్నారు వీరు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని పిఠాపురం విద్యాశాఖాధికారి. వీరు యీ విశుద్ధ సంకల్పమునకు తగిన శక్తిని పరిశ్రమైన మృదుమధురమైన భాషలో యీ పవన భాగవతమును వ్రాయుచున్నారు. వారి భక్తి ఉత్సాహములు వారి భాషలో ప్రతిఫలించుచున్నవని చెప్పవచ్చును. వీరు సంకల్పించిన యీ ఉద్యమము ప్రశంసింపదగియున్నది. ఇప్పటికు బాలభాగవతము అరణ్యభాగము అను రెండు సంపుటములు ప్రకటింపబడినవి బాలభాగవతములో పద్యము! స్కంధము, అష్టమ స్కంధము, పదమస్కంధములయందలి కథ చక్కగా వివరింపబడినది అరణ్యభాగమునందు దశమస్కంధమునందలి కథ అంతియును పద్య స్వరూపముగా చెప్పబడినది. అయా కథాభాగములను పద్యములలో వ్రాయుచుండిన సందర్భములో పోతన్నగారి పద్యరాజములు కొన్ని మధ్యమధ్య ఉచితరముగా ఉదాహరించబడినవి బాలభాగవతము (814 పుటలు) వెల రూ॥ 8/-లు అరణ్యభాగము (480 పుటలు) వెల రూ॥ 6/-లు ప్రతులు కావలసినవారు:

శ్రీ విష్ణు ప్రగడ లక్ష్మీనారాయణ, బి యే యల్ టి, రిటైర్డు డిస్ట్రిక్టులోర్డు ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరు పవర్ పేట, ఏలూరు అని వ్రాయాలి.

* * *

తెనుగు-ఇంగ్లీషు-నిఘంటువు

రచయిత బిలియం బ్రౌన్ కల్బర్టల్ బుస్సు లిమిటెడ్ వారి సంస్కృతి ప్రచురణ-44, పుటలు 878 వెల 6-0-0

ఈ నిఘంటువు మొదట క్రీ శ 1818 లో ప్రకటితమైనది. అప్పటికి నుండి దేశం సంపిలీవారి పాలనలో నుండుటచేతను, దేశభాషలు నేర్చుకోవలసిన యావశ్యకత అధికారులకు కలుగుటచేతను, తెనుగుభాషకు నిత్య వ్యవహారంలోనుండు మాటలకు, ఆ కాలమున యింగ్లీషు అర్థములతో నుండు నిఘంటువులు బయలు పడలేదు- బ్రౌను వ్రాసిన యీ నిఘంటువు, అట్టి వాటిలో మొదటిది ఈ బ్రౌను, భాషాజ్ఞానకుడై, మహా ప్రసిద్ధుడైన చార్లెసు ఫిలిప్ బ్రౌను దొరకాడు ఇతడు నిలియం బ్రౌను. ఇతడు, సంపిలీవారి దగ్గర యుద్యోగి-ఇందులో తెలుగు కాకు, యింటా బయటా వాడుకలో నుండు పదము లేకాక, కోర్టు, కచేరీ, రెవిన్యూ వ్యవహారములలో ఉండే పదాలకు యింగ్లీషు అర్థములు కొన్నిచోట్ల వివరణ కూడా వ్రాయబడియున్నవి-

నిఘంటు రచనా పరిణామమును గుర్తించి శ్రీ గిడుగు సీతాపతిగారు వ్రాస్తూ ఈ గ్రంథమునగూర్చి వ్రాసిన యీ క్రింది వాక్యాలు, గ్రంథముయొక్క పునర్ముద్రణావశ్యకత నిరూపిస్తుంది

"ఈ నిఘంటువు, ఆంగ్లభాష తెలిసిన, ఆంధ్రులకును, తెలుగువారికి విద్యార్థులకు ఆంధ్రభాషా పరిణామం తెలుసుకోగోరిన భాషా పరిశోధకులకు ఎక్కువగా ఉపయుక్తమైన గ్రంథము దీనిని పునర్ముద్రణ గావించిన కల్బర్టసన్ బుస్సు లిమిటెడ్ వారికి ప్రశంసార్హులు-

తొలి కాలపు ముఖ్యమైన తెనుగు రచనా యుగమును అధ్యాత్మిక తత్త్వ ప్రధానమైనదిగా, భక్తిబోధకమైనదిగా రచించియున్నాడు వాల్మీకి రాముడు మూర్తీభవించిన ధర్మదేవత, ధర్మరక్షకుడు, ధర్మబోధకుడు, ఉదాత్త గంభీరశాంతుడు, పురుషోత్తముడు. తులసీదాసు రాముడు కేవలపు సచ్చిదానందయుయుడయిన ఈశ్వరుడు 'రామ అతర్క్యబుద్ధి మనతానీ' 'రామసచ్చిదానందమయ భూమనల కేతు,' 'జయ సచ్చిదానంద జయపారావా' యిత్యాది శ్లోకములు శ్రీ రాముని సచ్చిదానంద స్వరూపమును, కారుణ్య తత్త్వమును, పతితపావనత్వమును చాటుచున్నవి. గ్రంథమంతా పూర్తిగా విష్ణుమయం గా శ్రీ అయిన శ్రీరాముని స్తోత్రములతో నిండియున్నది

ఈ పవిత్ర ఉత్తమ గ్రంథము ఆంధ్రదేశంలో యెక్కువగా ప్రచారంలో లేకపోవుట శోచనీయము పరభాషా అయిన హిందీలో వుండడము, తులసీదాసు వ్యావహారికమును దక్కువగా అవలంబించుట కారణములు కావచ్చును

ఈ గ్రంథము ఈ కొరత తీర్చుచున్నది ఈ గ్రంథములో గ్రంథారంభ భాగము, (496 గీతములు) కలదు హిందీమూలము, దానికి తెలుగుపాఠాన్తర్యము వివరణ సహితము గానుండి శ్రీ తులసీదాసు హృదయమును దక్కువగా అవిష్కరించునై యున్నది ఆంధ్ర మహాజనులు ఈ గ్రంథకర్త ప్రయత్నమునకు చేయూత యిచ్చి గ్రంథము సంపూర్ణముగా వెలువడుటకు అవకాశం కలిగించవలెనని విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాము.

శాంతి

(7 వ పేజీ తరువాయి)

టి కాబట్టి ముఖ్యమైన విషయం మీకతా విధాతైనవి కూడ ఏదో కొంత కలిగి ఉండిన్నట్టుగా పరిణయించాక చెప్పాను కదు 'సమప్రజాపూర్వక' అని, దాన్ని గురించి ఆలోచిద్దాం

"పరేయి అంటువిధవ, దరిద్రుడా అప్రాచ్యుడా! ఊరికంత తెల్లారిదాకా నీకు మెల్కువ నిద్ర తగలడమే" ఇంకా తా విధంగా పెద్దఎత్తున పాగి బాతుంటి ఓక అడగొంతు దా దా పు అప్పుడు గంట అయిన్నట్లో లేక అరో అయిపుంటుంది సాధారణంగా ఈ కాలంలో ఆ పేళ్ళకు పెద్ద లేగాఢ నుమ ప్రీయాంతు ముంగి ఉంటారు. ఇంక ఈపై సులోలోపు ఎవడికో అతడిందో మాట్లాడాం పాల వాళ్ళియింట్లో అతనివదిలి ఒకసుందరం దగ్గిరచేరి ఆక్కడి దాని మీద నిద్రిస్తూన్న ఐదారేండ్ల బాలుడినిగురించి ఈ పైవిధంగా పాడుతూంటేది ఆ బ్బుకు ఆపిల్లవాడు అదిరిపడిలేచి ఎదురుగుండా పెద్దపులిపలేనున్న పెద్దక్కను చూచి యింకాలుచేయు కెదిరిపోయాడు ఏదిమీదాడుతుందో అనుకు అని ఆపసుయాంలోనే అయింట్లోకి ఒక సన్యాసి వచ్చాడు. అందువల అయిల్లాలు అతిను ఎవరో మాట్లాడుమని అలాపోయింది పిల్లవాడుకూడా గండం గడిచినందుకు చెయ్యి చేపుండ్లకు ప్రాకు కొట్టి మెలకాను కడుకొన్నవని పందులోకి గబగబాపోయాడు చెప్పవాని మరిచాను. ఆపిలవాడే భూపాల్ యొక్క ఒక్కగానొక్క కుమారుడు

అతనిచ్చిన పేర్కొనిని మాడపోయిన అయింటి యిల్లాలు అతనిని చూసి నమస్కరించి బుద్ధిచెయ్యగా నమస్కరించి "ఎవరుస్వామీ, బాగు దయ చేసి కూర్చండి" అని చెప్పింది

"నేను మీమురిదిని భూపాల్ను" అని చెప్పాడు పరుగాధాం, అతిచ్చిన సన్యాసి

"ఆ అని గబుక్కున జాలిక కదుచుకొని ఒక్క దెబ్బన యింట్లోకి పోయింది. "ఏమండోయ్ మీతిమ్మాడు వచ్చాడు" అని పొద్దరించింది తన భర్తను మొదట్లో అయిన కొంచెం గాబరాపడ్డా తరువాత గబగబ వెలుపలికివచ్చి వరండాలోఉన్న తిమ్మడిని చూసి "భూపాల్ " అన్నాడు, "అన్నయ్యా " ఒకరినొకరు కౌగలించుకోన్నారు మహానందముతో. వదినగారి కీదంతా ఏమంత యిష్టంగా లేకపోగా ఉదాసీనతగా ఉండిపోయింది తరువాత- అన్నయ్య తిమ్మడి ఆకారాన్ని పరిశీలించి చూడసాగాడు

తిమ్మడి పాల్ భూపేంద్ర యింటికి పోయాడు. భూపేంద్రబాబు పాల్ను చూసి ఎంత సంతోషించాడో చెప్పటం కష్టం. "ఇంక ఎక్కడికి పోవుకడా పాల్. ఉ.. పోవుకదు, ఏం" అని అడిగాడు. భూపేంద్రబాబు "ఆ అలాగేలె. ఇంక ఎక్కడికి పోను" "నిన్ను మళ్ళీ కలుసుకోగలిగినందుకు నాకు నిజంగా భలేసంతోషంగానున్నదంతో ఉత్సాహంగానున్నాడు పాల్" అని తన అత్యుత్సాహాన్ని తెలియపరిచాడు కాని పాల్ మాత్రం అతనితో పాటు సంతోషాన్ని పంచుకోలేకపోయినాడు ఇది చూసి స్నేహితుడు అనుమానంగా కించపడ్డాడు

"ఏమిటి పాల్ విశేషం, అదోలా నున్నావేం" అనడిగాడు భూపేంద్ర బాబు

"ఆ ఏంలేదోయ్ అని పరిగాని పిల్లవాడు అంటే చిక్కిపోయాడేం. భోజ్యం అలా ఉంటేవాడు కాదేమ కొంటా నీకేమన్నా తెలుసా బాబు వాడిని పరిగ్గా చూస్తూంటే వాళ్ళా" అని అడిగాడు పాల్

"ఎవరి పరామర్శారం నువ్వు మాట్లాడేది నీ కొమారుడు నీ అన్నయ్యా వాళ్లను గురించేకా "

"అ. అవును. నీకేమయినా తెలుసా" అని మళ్ళీ అడిగాడు పాల్

దానికి భూపేంద్రబాబు ఒక ఘాట భారతముంతా చెప్పాడు

"ఆ ఎక్కడ పాల్, నా కన్నకు గురించి చెప్పాలంటేచాటభారతముంతా కథ ఉంది. అయినా అడిగావు గనుక చెప్పతున్నా విను నీవుపోయిన దగ్గిరనుంచి నీ కొమారుడికి ఏమంత పరిణామ పోషణ జరగటంలేదోయ్ అనిపిస్తుంది ఒక్కసారి ఆ పిల్లవాడిని చూస్తే నీకు తెలుసుంది చూడు అతను ఎంత పిలగానూ, పల్లగానూ తయారయ్యాడో పరైన ఆహారం సరకు న్నాపనికాదు పులు లేకపోతే పిల్లలు అవిధంగా కాకపోతే ఎలా తయారవుతారు అదిగాక కొంపలో పనులన్నీ నీడికే చెయ్యమంటుందట ఆ యింటావిడి. చెయ్యక పోతే పట్టుకొని తన్నేదట, ఇంట్లో ఏవరండగైనా నీడికి ఎండగేసట. ఆ యింట్లో మీ అన్నగారుత్రం ఆమెఅంత కఠినంగా ఉంటేవాడు కాదట ఎప్పుడైనా ఆ పిలవాడియందు పానుభూతి చూపిస్తే ఆమె అంత కిట్టదిగా బాధపెట్టేదట ఆఖరుకు కుర్రవాడైనందుకు యింట్లో ఎవరైన పిల్లలు ఏదైనా తింటూంటే నీడికి అడిగేటంత స్వతంత్రం కూడా లేదట. చూడు వాడి మొహంలో చూడు చిన్నపుర్రాళ్లలో ఉండాల్సిన ఉత్సాహంఉన్నా కనుకా, ఎప్పుడూ, ఒకవిధమైనభయము, ఎవరియోన్నాపడిలో ఉండాల్సిన ఉదాసీనత తొంగిచూస్తూంటుంది వడి మొహంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది ఆ పిల్లకాయల కుండాల్సిన ఆ ఫలాకిరణం ఆలాంటిది ఏదీ మాట్లాడలేదా అన పించవు కేవు ఎప్పుడైనా వాడిని మనింటికి పిల్చుకవచ్చి ఖులాసాచేసి పంపిద్దామన్నా కూడా వాడు మా ఇంట్లో ఎక్కువసేపుడవు ఉండేవాడు కాదు ఏమిటా అంటే యింట్లో ఆమెగారి ఎదుట పర్యకాల పర్యావస్థలందు కూడా హాజరుగా ఉండాలట కాదు అయినప్పటికి వాడికి కాబట్టి ఎక్కువ పనులు పడిరింది ఆమెదుల్ల వాడికి దేనిమీదయినా మోజాకలిగితే కన్న అడుగుతుంటేగాడు. నేను అతనిమోజాని తీరుస్తుంటేవాడిని అయినా తృప్తి తీర అనుభవించేందుకు అవకాశం ఏది కాళ్ళ ర్యతిద్దకూడాన్ని వాడికి ఎక్కువ పనులకి ఏదో మేసుండబట్టి వాడి చిన్నమనస్సు దేనికైనా బాధను భరించలేకపోతే నేను అతడిని ఓదార్చి పంపుతుంటేవాళ్లం వాడికక్కడ ఉంటే ఎంతో రోయిగా ఉంటుందట కాని వదలిలోపాలంటే ఏడుపు వర్యం లేం పడుదని వాడే అన్నాడోకవారి ఎందుకు రావాలయ్యా! యిటువంటి పరిస్థితి వాడికి, చెబ్బంతి సొంతి లేం డ్రివి నీవు ఉండగానుంచి ఆ వాడికి చెప్పను పిల్లవాడిని దూసుకోంటూ ఉంటే అప్పుడు యింట్లో నీ సుఖంగా కాలం వెళ్లుబుచ్చయ్యా అని, కాని నీవు విన్నాపూ పాలో చూడు ఏదో పిచ్చిపట్టినట్లుగా చాలా బాగా నువ్వు దీన్ని అంతటిని నీవు మనస్సులో ఉంచుకొని బ ధపడకు ఏదో నీ హితుడి సైందుకు నీ వడిగిందుకు యీచాట భారతమంతా చెప్పాను, ఏమి అనుకోవద్దు." తరువాత మాటలప్పిడ్డామని "ఆ మరి నీవు ఎప్పుడు వచ్చినట్టు, ఇంత పొందలకదనే మా యింటికి వచ్చావు ఏమైనా విశేషములున్నాయా?" అని ఏదేదో అవకతవకగా మాట్లాడాడు భూపేంద్రబాబు ఎలాగో ఒక లాగున యితరమైన సంభాషణకు ఉపక్రమిద్దామని, "ఈ విశేషచ్చాయ యిక్కడికి విశేషాలు ఏమీలేవు నిన్ను చూసిపోదామని వచ్చాను ఆ పరే యింక చెవిపిట్టాడోయ్" అని చెప్పాడు పాల్

"అది పరే కాని పాల్ నేనిందాక చెప్పిన మాటలవంత మనస్సున పట్టించుకోకు తప్పగా మాట్లాడుంటే క్షమించు "

"అబ్బే, యిందులో క్షమించేందుకు నేనేమి తప్పుచేశానని-పరే యింక వస్తాను" అని సెలవుతీసుకొని బిల్లాడు పాల్ యింటికి.

ఇంటిదగ్గిర అతని (పాల్) కొమారుడికి పిచ్చెత్త ముట్టాబుచేసి ఉంచారు పాల్ యిల్లు చేరగానే అతని తదిని పిల్లవాడిని తీసుకవచ్చి, "అదుగో జాగ్రత్త! మీతండ్రి దగిగరగాపోయి నమస్కారము చేయి పో" అని అందిపదిచెగాడు. ఎంతో పరామర్శించుకొన్నా, మా యాలా మనకాలా, ఎప్పటి కర్తవ్యం కొంత తొంగి చూడకపోయినది పాల్ తన కొమారుడిని దగ్గిరగా తీసుకొని పరిశీలనా దృష్టితో చూశాడు. అతడి మొహం అప్పుడు తన తనిపోయిన భార్యముఖం యొక్క ప్రతి రూపమే. పాల్ యిల్లు విడిచి పోయేప్పుడు తన కొమారుడిని అంతిగా దృష్టి లో ఉంచుకోలేదు. అందుకనే వాడినంత పరిశీలనగా చూడలేదు కాని నేడు చూస్తే అద్భుతం తన భార్యముఖమే తన కొమారుడిలో చూసేప్పటికి అతనికి ఒక విధమైన అవ్యక్తానందం, ప్రేమ పెల్లుబికాయి. అప్పుడు కొమారుడిని కౌగలించుకొని కళ్లలో నీరు నిండగా అనుకున్నాడు తనలో తాను "నేను నీ తండ్రిని కానురా కాయ నా! రాక్షసుడిని లేకపోతే నీకంట కుమారులగురించి కనుకూడని విడిచిపెట్టి పోగలుగుతానా అయ్య